

សៀវភៅទី៨
ស្តីពីស្ត្រី

سلسلة هذا إسلامي
(الكتاب الثامن)

مُقْتَضَمَات مِنْ فِقْةِ النِّسَاءِ

កម្ពុជាការបំណែងប្រែសំណុំប្រែ
ពេលមានរដ្ឋ និង សំណុំប្រែ

مشروع طباعة وتوزيع الكتب الإسلامية
إهداء أهل الخير من دولة الكويت
التنفيذ / جمعية الإصلاح الاجتماعي - الكويت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

អារម្ភកថា

សាសនិកអ៊ីស្លាមទាំងឡាយជាទីស្រឡាញ់! នេះជាសមិទ្ធិផលថ្មី មួយទៀតដែលពួកយើងខ្ញុំជានិស្សិតកំពុងសិក្សានៅសាកលវិទ្យាល័យម៉ាឌីណា៖ ប្រទេសអារ៉ាប់សាអូឌីតបានខិតខំព្យាយាម ដោយសហការគ្នាដើម្បី ប្រសូតនូវសមិទ្ធិផលថ្មីនេះជាជំនួយស្មារតីផ្នែកសាសនាអ៊ីស្លាម សម្រាប់ មិត្ត អ្នកអានទាំងអស់គ្នា។

យើងខ្ញុំមានជំនឿថាមិត្តអ្នកអានមួយចំនួនពិតជាបានយល់ជ្រួតជ្រាប ខ្លះហើយ ហើយកំពុងប្រតិបត្តិយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់។ រីឯមួយចំនួនទៀតកំពុងស្វែងយល់នៅឡើយ ពីកិច្ចការដែលទាក់ទងនឹង បញ្ហាឈាមរដូវ ឈាមនិហ្វាស និងឈាមអ៊ីសទីហាដ្ឋស៍ ដូច នេះហើយទើប ពួកយើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាបានមូលមតិត្ន ធ្វើការបកប្រែសៀវភៅស្តីអំពីឈាម រដូវឈាមនិហ្វាស និងឈាមអ៊ីសទីហាដ្ឋស៍ជាភាសាខ្មែរនេះឡើង ដើម្បីអោយមានភាពងាយស្រួលក្នុងការសិក្សាស្វែងយល់បន្ថែមក្នុងគោលបំណងធ្វើការប្រតិបត្តិឲ្យស្របតាមអាល់គូរអាន និងស៊ីណ្តៈរបស់ណាពីមូហាំម៉ាត់។

ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយសៀវភៅនេះ យើងខ្ញុំគ្មានបំណងបម្រើផលប្រយោជន៍ឲ្យបក្សពួក ក្រុម ឬនិកាយណាមួយឡើយ ពោលគឺយើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាមានបំណងតែមួយគត់គឺបង្ហាញជូនមិត្តអ្នកអាននូវតថភាពដែលមាននៅក្នុងអាល់គូរអាន និងស៊ីណ្តៈរបស់ណាពីមូហាំម៉ាត់ដែលទាក់ទងទៅនឹង បញ្ហាឈាមរដូវ ឈាមនិហ្វាស ឈាមអ៊ីសទីហាដ្ឋស៍។ ជាមួយគ្នា នេះដែរ ការប្រកាន់យកតាមមាគ៌ានៃអ៊ីម៉ាណាមួយដោយដាច់ខាត ឬការប្រកាន់យកតាមសាសនាវិទូណាម្នាក់ដោយដាច់ខាត និងមិនព្រមសិក្សាស្វែងយល់បន្ថែមឲ្យល្អិតល្អន់ទេនោះ ក៏មិនមែនជាការប្រសើរនោះដែរ ពីព្រោះអ៊ីម៉ា

ម្នាក់ៗក្នុងចំណោមអ៊ីម៉ាទាំងបួន សុទ្ធតែបានបន្សល់ទុកនូវពាក្យបណ្តាំដល់
សាសនិកអ៊ីស្លាមទាំងអស់។ ពាក្យផ្តាំផ្ញើរទាំងនោះ យើងខ្ញុំបានដកស្រង់
ចេញពីសៀវភៅហ្វាតវ៉ាអ៊ីបនូតៃមីយ៉ៈ ដែលមានខ្លឹមសារដូចខាងក្រោម ៖

➢ អ៊ីម៉ាអាឡហានីហ្វៈបាននិយាយថា៖

قَالَ الْإِمَامُ أَبُو حَنِيفَةَ: (إِذَا قُلْتَ قَوْلًا يُخَالِفُ كِتَابَ اللَّهِ وَخَبَرَ الرَّسُولِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَاتْرَكُوا قَوْلِي)

មានន័យថា៖ ពេលណាខ្ញុំនិយាយពាក្យសម្តីណាមួយ ដែលប្រាស
ចាកពីអាល់គូរអាន និងស៊ុណ្ណៈ ចូរអ្នកទាំងអស់គ្នាបោះបង់សម្តីខ្ញុំចោល
ចុះ។ លោកក៏បាននិយាយផងដែរថា៖

فقد صح عن أبي حنيفة أنه قال: (إذا صحَّ الحديث فهو مذهبي) □

មានន័យថា៖ នៅពេលណាដែលអ្នកទាំងអស់គ្នា បានជួបនូវហាឌីសត្រឹម
ត្រូវនោះហើយជាមាគ៌ា (ម៉ាហ្សហាប៍) របស់ខ្ញុំដែរ។

➢ អ៊ីម៉ាម៉ាលិកបាននិយាយថា៖

قال الإمام مالك رحمه الله: (إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ أِخْطِئُ وَأُصِيبُ ، فَانظُرُوا فِي رَأْيِي ، فَكُلُّ مَا وَافَقَ
الْكِتَابَ وَالسُّنَّةَ فَخُذُوهُ ، وَكُلُّ مَا لَمْ يُوَافِقِ الْكِتَابَ وَالسُّنَّةَ فَاتْرَكُوهُ)

មានន័យថា៖ ពិតណាស់រូបខ្ញុំជាមនុស្សលោករមែងខុស និងត្រូវដូចនេះ
ចូរអ្នកទាំងអស់គ្នាសង្កេតមើលក្នុងទស្សនៈរបស់ខ្ញុំ រាល់អ្វីដែលសមស្រប
នឹងអាល់គូរអាន និងស៊ុណ្ណៈណាពីយើងចូរអ្នកទាំងអស់គ្នាទទួលយកវាចុះ
តែបើចំណុចណាដែលវាផ្ទុយពីអាល់គូរអាន និងស៊ុណ្ណៈណាពីយើងចូរអ្នក
ទាំងអស់គ្នាបោះបង់វាចោលទៅ។

➢ អ៊ីម៉ាសើហ្វីអ៊ីបាននិយាយថា៖

قال الإمام الشافعي رحمه الله: (إِذَا وَجَدْتُمْ فِي كِتَابِي خِلَافَ سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقُولُوا بِقَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ ، وَهُوَ قَوْلِي)

មានន័យថា៖ នៅពេលដែលអ្នកទាំងអស់គ្នាជួបប្រទះក្នុងសៀវភៅរបស់ខ្ញុំនូវអ្វីដែលផ្ទុយនឹងសុណ្ឌៈវិស្វលុលឡោះ ចូរអ្នកទាំងអស់គ្នាប្រកាន់យកនូវប្រសាសន៍របស់វិស្វលុលឡោះចុះ នោះហើយក៏ជាសម្តីរបស់ខ្ញុំដែរ។

➢ អ៊ីម៉ាស៊ីហ្គីអ៊ីបាននិយាយផងដែរថា៖

وقال: (إِذَا صَحَّ الْحَدِيثُ فَهُوَ مَذْهَبِي) □

មានន័យថា៖ នៅពេលណាអ្នកទាំងអស់គ្នាបានជួបនូវហាឌីសត្រឹមត្រូវនោះហើយជាមាគ៌ា (ម៉ាហ្សូហាប៍) របស់ខ្ញុំដែរ។

➢ អ៊ីម៉ាអៈម៉ាត់បាននិយាយថា៖

قال الإمام أحمد بن حنبل رحمه الله: (لَا تَقْلِدْنِي وَلَا تَقْلِدُوا لِي وَلَا الشَّافِعِيَّ وَلَا أَوْزَاعِيَّ وَلَا الثَّوْرِيَّ، وَخُذْ مِنْ حِينَا خُذُوا....)

មានន័យថា៖ ចូរអ្នកទាំងអស់គ្នាកុំអនុវត្តកិច្ចការសាសនាតាមខ្ញុំ តាមអ៊ីម៉ាម៉ាលិក តាមអ៊ីម៉ាស៊ីហ្គីអ៊ី តាមលោកអាល់អៅហ្ស៊ីអ៊ី ឬលោកអាស្ស៊ែរី ប៉ុន្តែអ្នកទាំងអស់គ្នាត្រូវអនុវត្តតាម កន្លែងដែលអ្នកទាំងនោះនាំមកអនុវត្ត (ពីគូរអាន និងសុណ្ឌៈ) ។

➢ អ៊ីម៉ាអៈម៉ាត់បាននិយាយផងដែរថា៖

وقال: (مَنْ رَدَّ حَدِيثَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَهُوَ عَلَى شَفَا هَلَكَةٍ) □

មានន័យថា៖ ជនណាបានបោះបង់សុណ្ឌៈរបស់វិស្វលុលឡោះជននោះស្ថិតនៅមាត់រណ្តៅនៃសេចក្តីអន្តរាយ។

ជាទីបញ្ចប់ យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាជាអ្នកប្រៃសម្រួល អ្នកត្រួតពិនិត្យ និងសហសេវិកដែលបានរៀបចំនេះ សូមបួងសួងពីអល់ឡោះជាម្ចាស់ សូមទ្រង់បើកចំហរនូវមាតិកាដ៏ត្រឹមត្រូវ និងតម្រង់ពួកយើងទាំងអស់គ្នា ព្រមទាំងមិត្តអ្នកអាន ទៅកាន់ផ្លូវជោគជ័យ ប្រកបដោយការអាណិតអាសូរអំពីអល់ឡោះជាម្ចាស់នៃពិភពលោកទាំងឡាយ។

យើងខ្ញុំរង់ចាំទទួលការរិះគន់ ដើម្បីស្ថាបនានូវកំហុសឆ្គងដោយអចេតនា ពីសំណាក់មិត្តអ្នកអានគ្រប់ពេលវេលា។

ក្រុមអ្នកប្រៃសម្រួល ថ្ងៃទី ១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០២

ជំពូកទី១

ឈាមរដូវ (ហេដ) និងហេតុផលវា

ពន្យល់ពាក្យ ហេដ៖

- ហេដជាលក្ខណៈភាសាមានន័យថា ការហូរនៃវត្ថុរាវមួយ។
- ហេដ ជាលក្ខណៈច្បាប់មានន័យថា គឺជាឈាមដែលកើត

មានចំពោះស្រ្តី តាមធម្មជាតិ គ្មានមូលហេតុ តែមានរយៈពេលជាក់លាក់ ពេលគឺវាជាឈាមដែលកើតមានពីធម្មជាតិមិនមែនកើតឡើងដោយសារជំងឺ ជំរៅ រលូតកូន ឬឆ្លងទន្លេនោះឡើយ។ ទោះបីជាឈាមដែលកើតចេញពីធម្មជាតិក៏ដោយ ក៏វាមានលក្ខណៈខុសៗគ្នាអាស្រ័យទៅតាមស្ថានភាពតំបន់ និងភូមិសាស្ត្រដែលស្រ្តីទាំងនោះរស់នៅ។

ហេតុផលនៃការមករដូវ៖

អស់ឡោះជាម្ចាស់បានបង្កើតឲ្យស្រ្តីមានឈាមរដូវនេះគឺមានហេតុផលជាច្រើនដូចជា ពេលស្រ្តីមានផ្ទៃពោះឈាមរដូវនឹងក្លាយជាអាហារសម្រាប់ចិញ្ចឹមទារកតាមរយៈទងសុក។ ដូច្នេះហើយទើបបានជាពេលកំពុងមានផ្ទៃពោះ និងបំបៅកូនរយៈពេលដំបូង គេកម្រនឹងឃើញស្រ្តីមករដូវណាស់។

***

ជំពូក ២

ការមានឈាមរដូវ និងរយៈពេលរបស់វា

បំណកស្រាយក្នុងជំពូកនេះចែកចេញជាពីរផ្នែក៖

1. អាយុរបស់ស្ត្រីដែលអាចមានរដូវ៖

តាមធម្មតាស្ត្រីភាគច្រើនមានឈាមរដូវ ក្នុងចន្លោះអាយុចាប់ពី 12 ឆ្នាំ ទៅ 50 ឆ្នាំជូនកាលស្ត្រីអាចមានឈាមរដូវមុន ឬក្រោយចន្លោះពេលខាងលើនេះ អាស្រ័យទៅតាមស្ថានភាពតំបន់ និងភូមិសាស្ត្រដែលស្ត្រីទាំងនោះរស់នៅ។

សាសនវិទូអ៊ីស្លាមមានការខ្វែងយោបល់គ្នា ចំពោះអាយុដែលអាចមានឈាមរដូវនេះ។ វាមានការកំណត់ជាក់លាក់ ពោលគឺ ស្ត្រីមិនអាចមានមុន ឬក្រោយការកំណត់នោះទេហើយឈាមដែលកើតឡើងចំពោះស្ត្រីក្នុងរយៈពេលមុន និងក្រោយការកំណត់នេះ តើវាជាឈាមជម្ងឺ មិនមែនជាឈាមរដូវ ឬយ៉ាងណា? ត្រង់ចំណុចនេះ សាសនវិទូ អាល់-ខ្លីរ៉មី (الارمی) បានច្រានចោលនូវទស្សនៈខ្វែងគ្នាខាងលើ ហើយបានបញ្ចេញជាទស្សនៈឯករាជ្យមួយ ដោយពោលថា “សម្រាប់ខ្ញុំ ទស្សនៈទាំងនេះមិនត្រឹមត្រូវនោះទេ ពីព្រោះក្នុងបញ្ហានេះ គេផ្ដោតតែទៅលើឈាមរដូវ បើទោះជាមានក្នុងកម្រិតណាមានលក្ខណៈបែបណានិងស្ថិតក្នុងអាយុប៉ុន្មានក៏ដោយ ក៏គេចាត់ទុកថាវាជាឈាមរដូវដែរ” ។

ការលើកឡើងរបស់សាសនវិទូ អាល់-ខ្លីរីមី ជាទស្សនៈត្រឹមត្រូវ និងសមហេតុផលហើយក៏ជាជម្រើសរបស់សាសនវិទូអ៊ីបនូតែមីយ៉ៈផងដែរ។ ដូច្នេះ ស្ត្រីមករដូវ គឺជាស្ត្រីដែលមានឈាមរដូវដោយពុំចាំបាច់កំណត់អាយុ ទោះបីស្ត្រីនោះមានអាយុតិចជាង ១ឆ្នាំ ឬលើសពី ៥០ឆ្នាំក៏ដោយចុះ ពីព្រោះយោងទៅតាមច្បាប់ដែលមានចែងក្នុងគម្ពីរអាល់គូរអាន និងស៊ីណ្កៈរបស់ណាពីមូហាំម៉ាត់ដែលបានកំណត់ថា៖ ករណីឈាមរដូវនេះគេកំណត់ទៅលើការមានឈាមរដូវពុំមែនកំណត់លើអាយុនោះទេ។ ដូច្នេះគេចាត់ទុកថាស្ត្រីមករដូវគឺអាស្រ័យលើឈាមរដូវពុំមែនអាស្រ័យលើអាយុរបស់ស្ត្រីដូចដែលពួកសាសនវិទូមួយចំនួនបានកំណត់នោះទេ។ ព្រោះការកំណត់អាយុនោះ គឺពុំមានអំណះអំណាងទាំងនៅក្នុងគម្ពីរ និងស៊ីណ្កៈរបស់ណាពីមូហាំម៉ាត់ឡើយ។

2. រយៈពេលនៃការមានឈាមរដូវ៖

សាសនវិទូអ៊ីស្លាមមានការខ្វែងយោបល់គ្នាជាច្រើន គឺរហូតមានទៅដល់ ៦ ឬ ៧ ទស្សនៈក្នុងការដេញដោលលើបញ្ហានេះ។ ចំពោះសាសនវិទូ អ៊ីបនូ អាល់-មុនហៀ (ابن المنذر) បានលើកឡើងថា "មានសាសនវិទូអ៊ីស្លាមមួយចំនួនយល់ឃើញថា សម្រាប់ឈាមរដូវពុំមានការកំណត់ចំនួនថ្ងៃ តិច ឬច្រើននោះទេ។ ខ្ញុំក៏យល់ថាទស្សនៈនេះស្របទៅនឹងទស្សនៈវិទូ អាល់-ខ្លីរីមី ហើយក៏ជាជម្រើសរបស់សាសនវិទូ វ៉ៃស្តខុលអ៊ីស្លាម អ៊ីបនូតែមីយ៉ៈ ផងដែរ " ។

ការអះអាងខាងលើជាការត្រឹមត្រូវ ដោយហេតុថាទស្សនៈរបស់
លោក ឆ្លុះបញ្ចាំងនៅក្នុងគម្ពីរអាល់គូរអាន និងស៊ីណ្ឌៈរបស់ណាពី
មូហាំម៉ាត់ និងតាមសភាពជាក់ស្តែង។ ដូចអស់ឡោះបានមានបន្ទូល
ថា៖

(وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى فَأَعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي

الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهُرْنَ) سورة البقرة آية 222

មានន័យថា៖ "ពួកគេនឹងសួរអ្នក (មូហាំម៉ាត់) អំពីការមករដូវ ចូរ
ឆ្លើយថាវាជាអាហ្សា ដូច្នេះចូរពួកអ្នកជៀសវាងការរួមសង្វាសជា
មួយប្រពន្ធ ខណៈពេលនាងមករដូវ លុះត្រាណាពួកនាងជ្រះស្អាត
(បានដកទឹកសំអាតខ្លួន)"។

➤ **អាហ្សា** (أذى) ជាពេកដែលនាំឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ស្វាមីនិង
ភរិយាដែលរួមសង្វាសជាមួយគ្នា ខណៈដែលនាងមករដូវ។ បន្ទូល
ខាងលើបានសេចក្តីថា រយៈពេលនៃឈាមរដូវយូរ ឬឆាប់អាស្រ័យ
លើការអស់រដូវរបស់ស្ត្រី ទ្រង់ពុំបានកំណត់រយៈពេល 1 ថ្ងៃ 1 យប់
3 ថ្ងៃ ឬ 15 ថ្ងៃនោះឡើយ។ ដូច្នេះបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថា៖ មូលហេតុនៃ
ច្បាប់គឺ ការមករដូវ ឬគ្មានពេលគឺពេលណាមានឈាមរដូវច្បាប់
ក៏កើតមាន និងពេលណាវាជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវច្បាប់ក៏បញ្ចប់ទៅ
វិញដែរ។ ការបកស្រាយរបស់សាសនវិទូអ៊ីម៉ាមូស្លីមដកស្រង់ចេញ
ពីប្រសាសន៍របស់រ៉ស្មីលមូហាំម៉ាត់ ដែលលោកបានមានប្រសាសន៍
ទៅកាន់អាអ៊ីសៈប្រពន្ធរបស់លោកខណៈពេលដែលអ្នកស្រីមករដូវ
ចំពេលកំពុងកាន់តំណមអ៊ីមរ៉ោះថា៖

(أَنَّ النَّبِيَّ قَالَ لِعَائِشَةَ وَقَدْ حَاضَتْ وَهِيَ مُحْرَمَةٌ بِالْعُمْرَةِ
 أَفْعَلِي مَا يَفْعَلُ الْحَاجُّ غَيْرَ أَنْ لَا تَطُوفِي بِالْبَيْتِ حَتَّى تَطْهَرِي
 قَالَتْ فَلَمَّا كَانَ يَوْمُ النَّحْرِ طَهَّرْتُ.)

មានន័យថា៖ “ចូរអ្នកធ្វើនូវអ្វីដែលបណ្តាអ្នកធ្វើហាជ្ជីកំពុងធ្វើតែកុំដើរ
 តវ៉ាហូជុំវិញកៈព្នោះ (كعبة) ឲ្យសោះ លុះត្រាតែអ្នកបានជ្រះស្អាតពី
 ឈាមរដូវសិន ” ។ អាអ៊ីសៈនិយាយថា នៅថ្ងៃពិឃាតសត្វ (يوم النحر)
 ត្រូវនឹងថ្ងៃទី 10 ខែហ្សិលហ៊ីដ្លៈ ខ្ញុំបានជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវ។ ណាពី
 មហាំម៉ាត់បានមានប្រសាសន៍ទៀតថា៖

(أَنَّ النَّبِيَّ قَالَ لَهَا: اِنْتَظِرِي فَإِذَا طَهَّرْتَ فَاخْرُجِي إِلَى التَّعِيمِ)

មានន័យថា៖ ណាពីបានមានប្រសាសន៍ទៅកាន់ប្រពន្ធលោកថា
 “ចូរអ្នករង់ចាំរហូតដល់ជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវ អ្នកអាចចេញទៅ
 កាន់តំបន់តាន់អ៊ីម¹ ដើម្បីបំពេញការអ៊ីរ៉ោះ”។

ដូច្នេះប្រសាសន៍ទាំងពីរខាងលើរបស់ណាពីមហាំម៉ាត់ ឆ្លុះ
 បញ្ចាំងឲ្យឃើញថារយៈពេលនៃការមករដូវរបស់ស្ត្រីពុំមានការកំណត់
 ច្បាស់លាស់នោះទេ ពោលគឺអាស្រ័យទៅលើរយៈពេលយូរ ឬឆាប់
 ដែលស្ត្រីនោះជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវប៉ុណ្ណោះ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតអាហ្សា
 និងការមករដូវកើតមកព្រមជាមួយគ្នា តាំងពីថ្ងៃដំបូង រហូត
 ដល់ថ្ងៃជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវ ពុំមានការបែងចែក
 និងវែកញែករវាងថ្ងៃនីមួយៗនោះឡើយ។

¹ ឈ្មោះកន្លែងមួយនៅទីក្រុងឡាមីក(ម៉ាក្កុះ)នៅខាងក្រៅទឹកដីពិសិដ្ឋ។

លើសពីនេះទៅទៀតចំពោះទស្សនៈខ្វែងគ្នា រវាងពួកសាសនាវិទូ
អំពីបញ្ហាកំណត់រយៈពេលមករដូវ នោះពុំមានអំណះ
អំណាចច្បាស់លាស់ ដើម្បីគាំទ្រទស្សនៈរបស់ពួកគេនោះទេ ពីព្រោះ
គំនិតយល់ឃើញរបស់ពួកគេអាចត្រូវ អាចខុស មិនអាចយកមកធ្វើ
ជាគោលបានឡើយ មានតែដំណោះស្រាយមួយគត់ គឺវិលទៅ
រកគម្ពីរអាល់គូរអាស និងស៊ីណ្តុះរបស់ណាពីមូហាំម៉ាត់ តែប៉ុណ្ណោះ។
សេចក្តីដូចដែលបានលើកឡើងខាងលើបង្ហាញឲ្យឃើញថា ឈាម
រដូវដែលពុំមានរយៈពេលកំណត់សេចក្តី ដូចដែលបានលើកឡើង
ខាងលើបង្ហាញឲ្យឃើញថា ឈាមរដូវដែលពុំមានរយៈពេលកំណត់
ច្បាស់លាស់ គឺជាទស្សនៈមួយដែលសមហេតុផល និងត្រឹមត្រូវ។
ដូចនេះស្ត្រីមករដូវគឺជាស្ត្រីដែលមានឈាមរដូវហូរមកដោយពុំគិតពី
អាយុ និងរយៈពេលកំណត់ណាមួយឡើយ។ លើកលែងតែឈាម
នោះហូរដាច់មិនដាច់ហើយវាបាត់ទៅវិញក្នុងរយៈពេលខ្លីដូចជាបាត់
តែមួយថ្ងៃ ឬពីរថ្ងៃក្នុងមួយខែ។ ឈាមដែលមានលក្ខណៈដូចបាន
រៀបរាប់នេះគេហៅថាឈាមជម្ងឺ ជាភាសាអារ៉ាប់ហៅថាអ៊ីស្ទីហាឧស។

ខាងក្រោមនេះជាបំណកស្រាយពីឈាមជម្ងឺ (អ៊ីស្ទីហាឧស):
សាសនាវិទូ ឥស្លាមអ៊ីស្លាម អ៊ីបនូ តែមីយ៉ៈ បាននិយាយថា៖
ជាការពិតណាស់ ឈាមដែលហូរចេញពីស្បូនស្ត្រី គឺជាឈាមរដូវ
លុះត្រាតែរោគសញ្ញាអ្វីមួយដែលបញ្ជាក់ថា ឈាមនោះមិនមែនឈាម
រដូវ ទើបគេហៅថាឈាមជម្ងឺ ។

ទស្សនៈនេះងាយស្រួលក្នុងការអនុវត្ត ដែលកំណត់រយៈពេល មករដូវរបស់ស្រ្តី។ មិនតែប៉ុណ្ណោះសាសនាអ៊ីស្លាមបានបង្កើតភាព ងាយស្រួល និងផ្តល់ជម្រើសការអនុវត្តបែបងាយៗដល់អ៊ីស្លាមសា សនិក។ ដូចនេះ យើងគួរតែប្តីជ្រើសរើស ការអនុវត្តណាដែលមាន ភាពងាយស្រួល និងមិនបង្កភាពស្មុគស្មាញដល់ខ្លួន។ ដូចអល់ឡោះបានមានបន្ទូលថាៈ

(وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ) سورة الحج، آية 78

មានន័យថា៖ “អល់ឡោះមិនដាក់បន្ទុកធ្ងន់ទៅលើពួកអ្នកក្នុងកិច្ចសា សនានោះឡើយ” ។

រឿងមួយទៀតបានមានប្រសាសនៈថាៈ

(قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ الدِّينَ يُسْرٌ وَلَنْ يُشَادَّ الدِّينَ أَحَدٌ إِلَّا غَلَبَهُ فَسَدِّدُوا وَقَارِبُوا وَأَبْشِرُوا)

رواه البخاري

មានន័យថា៖ “ពិតណាស់ អ៊ីស្លាមជាសាសនាងាយស្រួល គ្មានជន ណាម្នាក់ បង្កើតការលំបាកស្មុគស្មាញបានឡើយ (ប្រសិនបើមាន ដូច្នោះមែន) ជននោះនឹងត្រូវបរាជ័យ” ។ ដូច្នេះ ចូរពួកអ្នកទូន្មានគ្នា រួបរួមសាមគ្គី និងផ្សព្វផ្សាយដំណឹងល្អៗចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមក។ ណាពីមួយហំម៉ាត់ តែងប្រកាន់យកការអនុវត្តងាយស្រួល ដរាបណា ប្រការនេះមិនមែនជាអំពើបាបទេនោះ។ បើអល់ឡោះដាក់ឲ្យលោក

ជ្រើសយកជម្រើសមួយ ក្នុងចំណោមកិច្ចការពីរ គឺលោកជ្រើសយក
កិច្ចការណាដែលងាយស្រួល។

***

ស្ត្រីមានគភ៌ និងឈាមរដូវ

តាមធម្មតា ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះរមែងបាត់រដូវ។ អ៊ីម៉ា អ៊ែម៉ាត់ ហាំ
ពាល់បាននិយាយថា៖ គេអាចដឹងថាស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ ដោយសារការ
បាត់រដូវ។ ចំពោះស្ត្រីមានផ្ទៃពោះហើយមានធ្លាក់ឈាមមុនពេលឆ្លង
ទន្លេបន្តិច ដូចជាមុនពីរ បីថ្ងៃ ព្រមទាំងឈឺពោះផង នោះគេហៅថា
ឈាមឆ្លងទន្លេ (នីហ្វាស)។

បើសិនជាមានឈាមមុនឆ្លងទន្លេរយៈពេលយូរ ឬឆាប់ និងពុំមានការ
ឈឺពោះទេនោះ ពុំមែនជាឈាមឆ្លងទន្លេនោះឡើយ ។ ក្នុងករណី
នេះ ពុំមានការវែកញែកឲ្យច្បាស់លាស់ថាតើវាជាឈាមជម្ងឺឬឈាម
រដូវនោះទេ? នៅក្នុងករណីនេះ ពួកសាសនាវិទូមានការខ្វែងយោបល់
គ្នា។ តាមធម្មតាឈាមនោះគេចាត់ទុកថា ជាឈាមរដូវដែលកើត
មានចំពោះស្ត្រី ជាប្រក្រតីពុំមានមូលហេតុ ឬជម្ងឺដែលនាំឲ្យឈាម
នោះធ្លាក់មកឡើយ។ ព្រោះនៅក្នុងគម្ពីរអាល់គូរអានពុំបានបញ្ជាក់
ថា៖ ស្ត្រីមានគភ៌មិនអាចមានឈាមរដូវនោះទេ នេះជានិកាយអ៊ីម៉ា

ម៉ាលីគី សាហ្វីអ៊ី និងជាជម្រើសរបស់សាសនាវិទូ ស្នែខុលអ៊ីស្លាម អ៊ីបនូតែមីយ៉ៈផងដែរ។ យោងតាមការបកស្រាយខាងលើ យើងអាច សន្និដ្ឋានបានថា **គ្រប់ស្ត្រីដែលមានឈាមរដូវ ទាំងមាន និងគ្មានផ្ទៃពោះ គេចាត់ទុកថាស្ត្រីនោះមករដូវ** លើកលែងតែពីរករណីដូចខាងក្រោម៖

➢ **ការលែងលះ** ៖ នៅក្នុងសាសនាអ៊ីស្លាម គេបានដាក់ច្បាប់បំរាមការលែងលះប្រពន្ធ ពេលនាងកំពុងមានរដូវដែលមិនទាន់មានផ្ទៃពោះ តែបើសិនជានាងមករដូវ ខណៈពេលនាងមានផ្ទៃពោះនោះ ច្បាប់មិនហាមប្រាមចំពោះការលែងលះនោះឡើយ។ ព្រោះថាការលែងលះពេលមករដូវ ដែលមិនទាន់មានផ្ទៃពោះនោះ គឺខុសនឹងបញ្ញត្តិច្បាប់ដែលបានចែងនៅក្នុងគម្ពីរអាល់គូរអាន។ អស់ឡោះជាម្ចាស់បានមានបន្ទូលថា៖

(فَطْلُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ...) سورة الطلاق 1

មានន័យថា៖ ចូរព្យាបាលធ្វើការលែងលះប្រពន្ធ ក្នុងរយៈពេលរង់ចាំអ៊ីដ្គ្ន៖² របស់ពួកនាងចុះ ។

ចំណែកការលែងលះប្រពន្ធពេលមានឈាមរដូវ ខណៈពេលដែលនាងកំពុងមានផ្ទៃពោះនោះ ពុំមានការហាមប្រាមទេ ព្រោះការលែងលះពេលនាងមានផ្ទៃពោះ គឺជាការលែងលះមួយស្របច្បាប់ក្នុងពេលរង់ចាំអ៊ីដ្គ្ន៖។ ដូច្នេះច្បាប់អ៊ីស្លាម បានអនុញ្ញាតឲ្យលែងលះប្រពន្ធខណៈពេលដែលនាងមានផ្ទៃពោះ ទោះក្រោយការរួមសង្វាសហើយ

² អ៊ីដ្គ្ន៖ ជារយៈពេលរង់ចាំការជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវ និងមិនទាន់រួមភេទជាមួយនាង។

ក៏ដោយចុះ។ ផ្ទុយទៅវិញ ចំពោះស្ត្រីដែលមិនទាន់មានផ្ទៃពោះមុន ធ្វើការលែងលះត្រូវរង់ចាំរយៈពេលជ្រះស្អាតជាមុនសិន។

➤ រយៈពេលរង់ចាំឲ្យផុតអ៊ីដឌ្នៈ (العدة)

រយៈពេលរង់ចាំអ៊ីដឌ្នៈ ដែលអ៊ីស្លាមបានកំណត់ តម្រូវឲ្យភាគី ទាំងពីរ ថ្កីនិងប្រពន្ធប្រកាន់យ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន មុននិងក្រោយពេលលែង លះគ្នា ឬក្រោយពេលថ្កីស្លាប់។ រយៈពេលរង់ចាំអ៊ីដឌ្នៈរបស់ស្ត្រីមាន ផ្ទៃពោះ គឺបន្ទាប់ពីឆ្លងទន្លេរួច។

អល់ឡោះជាម្ចាស់បានមានព្រះបន្ទូលថា៖

(وَأُولَاتُ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ)

سورة الطلاق 4

មានន័យថា៖ ស្ត្រីដែលមានផ្ទៃពោះ រយៈពេលរង់ចាំរបស់ពួកនាង គឺបន្ទាប់ពីឆ្លងទន្លេរួច ។

৯৯৯*৯৯৯

ជំពូកទី ៣

ហេតុការណ៍ចែងដែលអាចកើតមានចំពោះស្ត្រីមករដូវ

ករណីនេះកើតមានចំពោះស្ត្រីដែលមានរដូវអាចមានច្រើនសណ្ឋាន៖

1. ការលើសខ្លះចំនួនថ្ងៃ៖ ឧទាហរណ៍ថា តាមធម្មតាស្ត្រីម្នាក់ ធ្លាប់មករដូវរយៈពេលប្រាំមួយថ្ងៃ តែមានពេលខ្លះធ្លាក់ឈាម

រហូតដល់ថ្ងៃទីប្រាំពីរ ឬនាងធ្លាប់មករដូវរយៈពេលប្រាំពីរថ្ងៃ បន្ទាប់មកថយមកនៅត្រឹមតែប្រាំមួយថ្ងៃវិញ។

2. រដូវមិនទៀង: តាមធម្មតាស្រ្តីម្នាក់ធ្លាប់មានរដូវ នៅចុងខែ ស្រាប់តែពេលខ្លះមករដូវនៅដើមខែ ឬផ្ទុយមកវិញ។

សាសនវិទូអ៊ីស្លាមមានការខ្វែងយោបល់គ្នាក្នុងករណីទាំងពីរខាងលើ។ តែអ្វីដែលត្រឹមត្រូវនោះ គឺគេមិនបានកំណត់ចំនួនថ្ងៃ ឬពេលចាប់ផ្តើមមករដូវនោះឡើយ។ ពេលណានាងចាប់ផ្តើមមករដូវ ពេលនោះគេចាត់ទុកថានាងមករដូវ ហើយពេលណាដែលនាងបាត់រដូវ ជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវ ពេលនោះគេហៅថាស្រ្តីជ្រះស្អាតពីរដូវ។ នេះជានិកាយ អ៊ីម៉ា សាហ្វីអ៊ី និងជាសជម្រើសរបស់សាសនវិទូ អ៊ីបនូ ទែមីយ៉េ។

3. ឈាមមានសភាពពណ៌ក្រហមស្រាល និងល្អក់:

ចំពោះស្រ្តីដែលធ្លាក់ឈាមមានសភាពពណ៌ក្រហមស្រាល ដូចទឹករងៃ ឬឈាមល្អក់ក្រហមស្រាលលាយពណ៌ខ្មៅ បើសិនមានករណីនេះកើតឡើង ក្រោយពីមករដូវ មុនសំអាតខ្លួនប្រាណ គេចាត់ទុកថា ជាឈាមរដូវ តែបើកើតឡើងក្រោយពីជ្រះស្អាតខ្លួនប្រាណរួច ហើយនោះគេមិនចាត់ទុកជាឈាមរដូវនោះទេ ដោយសំអាងទៅលើប្រសាសន៍របស់អ៊ីមមូអាទីយ៉ៈប្រពន្ធរបស់ណាពីមូហាំម៉ាត់ដែលបានមានប្រសាសន៍ថា:

لِقَوْلِ أُمِّ عَطِيَّةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: (كُنَّا لَا نَعُدُّ الصُّفْرَةَ وَالْكَدْرَةَ

بَعْدَ الطَّهْرِ شَيْئًا) رواه البخاري وأبو داود بسند صحيح

មានន័យថា៖ ក្រោយពីជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវ យើងមិនបានចាត់ទុក
ឈាមក្រហមស្រាល និងល្អក់នោះជាឈាមរដូវឡើយ ។

ចំណែកឯប្រសាសន៍មួយទៀតរបស់អាអ៊ីស៖ បាននិយាយថា៖

(حَتَّى تَرَيْنَ الْقِصَّةَ الْبَيَّضَاءَ)

មានន័យថា៖ រហូតដល់ពួកអ្នកឃើញទឹកអ៊ីលពណ៌សធ្លាក់មក ។
ប្រសាសន៍ខាងលើ ចង់បង្ហាញឲ្យឃើញថា៖ ការមានឈាមពណ៌
ក្រហមស្រាល និងល្អក់ ពេលកំពុងនិងក្រោយពីមករដូវ គេចាត់ទុក
ថាជាឈាមរដូវ លុះត្រាណាគេឃើញមានធ្លាក់ទឹកអ៊ីលពណ៌សទើប
គេចាត់ទុកថាអស់រដូវ។

4. ឈាមរដូវមានការអាក់រអួល៖

ចំពោះស្ត្រីដែលមានឈាមរដូវអាក់រអួលឃើញមួយថ្ងៃហើយ
ក៏បាត់មួយថ្ងៃទៅវិញ ឬមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នានេះ។ ច្បាប់
បានចែកជាពីរករណីដូចខាងក្រោម៖

- ស្ត្រីដែលកើតមានអាការៈឈាមធ្លាក់អាក់រអួល ជាប់មិនដាច់
គេចាត់ទុកថាជាឈាមជម្ងឺ។ ចំពោះស្ត្រីមានអាការៈបែបនេះ
គេចាត់ចូលក្នុងករណីឈាមជម្ងឺ។
- ស្ត្រីដែលពុំកើតមានអាការៈខាងលើ ដូចជាមានឈាមធ្លាក់
អាក់រអួលតែមួយរយៈ ហើយក៏បាត់ និងជ្រះស្អាតទៅវិញ។
ត្រង់ចំណុចនេះពួកសាសនវិទូអ៊ីស្លាមមានការខ្វែងគំនិតគ្នាថា
តើគួរចាត់ចូលក្នុងករណីឈាមរដូវ ឬឈាមជម្ងឺ។

យោងតាមនិកាយអ៊ីម៉ា សើហ្វីអ៊ីបានកំណត់ថា ចំពោះស្រ្តីដែល មានអាការៈបែបនេះ គេចាត់ទុកជាឈាមរដូវ ហើយនេះជាជម្រើស របស់សាសនាវិទូអ៊ីបនូតែមីយ៉ៈ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតចំពោះនិកាយ អ៊ីម៉ា អាឡហានីហ្វៈ ក៏បានឯកភាពលើទស្សនៈនេះដែរ ព្រោះទឹករំអិល ពណ៌សមិនឃើញកើតមានក្នុងអាការៈបែបនេះឡើយ ។ ប្រសិនជា ឈាមធ្លាក់មកអាក់រអូលមិនដាច់ ហើយគេចាត់ទុកថា ឈាមរដូវ នោះនឹងនាំឲ្យកើតមានផលវិបាក និងសុគ្រឡាញសម្រាប់ស្រ្តីដែល មានអាការៈបែបនេះ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ពុំមានសាសនាវិទូអ៊ីស្លាមណា ម្នាក់បានចាត់ទុកអាការៈឈាមធ្លាក់រអាក់រអូលជាប់បែបនេះជាឈាម រដូវនោះឡើយ ព្រោះសាសនាអ៊ីស្លាមមិនបង្ខំឲ្យកើតមានភាពសុគ្រ ឡាញ និងការលំបាកដល់អ៊ីស្លាមសាសនិកនោះឡើយ។

ដូចអល់ឡោះបានមានបន្ទូលនៅក្នុងគម្ពីរអាល់គូរអានថា៖

(وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ) سورة الحج، آية 78

មានន័យថា៖ “អល់ឡោះមិនដាក់បន្ទុកធ្ងន់ទៅលើពួកអ្នកក្នុងកិច្ចសា សនានោះឡើយ” ។

5-ការរាំងរដូវ៖ ចំពោះស្រ្តីដែលមករដូវ ស្រាប់តែបាត់ឈាម ហើយ មានជាតិរំអិលសើមធ្លាក់មកមុនពេលជ្រះស្អាតគេចាត់ទុកថាជាឈាម រដូវ។ តែប្រសិនបើកើតមានអាការៈបែបនេះក្រោយពេលជ្រះស្អាត គេពុំចាត់ទុកថាជាឈាមរដូវនោះឡើយ ព្រោះវាស្ថិតក្នុងអាការៈ ឈាមក្រហមស្រាល និងល្អក់។

*****

ជំពូកទី ៤

ករណីឈាមរដូវនិងបញ្ញត្តិច្បាប់

ទាក់ទងនឹងករណីឈាមរដូវ ច្បាប់អ៊ីស្លាមបានហាមឃាត់ចំពោះស្ត្រីដែលកំពុងមករដូវក្នុងការប្រតិបត្តិករណីយកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

១- ការប្រតិបត្តិសឡាត ៖ ករណីឈាមរដូវ ច្បាប់អ៊ីស្លាមបានកម្រិតច្បាប់មិនអនុញ្ញាតឱ្យស្ត្រីដែលកំពុងមករដូវ ធ្វើការប្រតិបត្តិសឡាតទាំងហ្វារទូ និងស៊ីណាត។ ប៉ុន្តែច្បាប់តម្រូវអោយស្ត្រីទាំងនោះបំពេញសឡាតហ្វារទូ និងស៊ីណាតក្រោយពីជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវ ទោះបីជា ពួកនាងបានជ្រះស្អាតមុនពេលផុតម៉ោងប្រតិបត្តិសឡាតចំនួនថេរវេលាមួយរំពេចក៏ដោយ ក៏ពួកនាងត្រូវតែបំពេញការប្រតិបត្តិសឡាតនោះឡើងវិញដែរ។ ពួកនាងក៏ត្រូវតែបំពេញករណីយកិច្ចនេះទោះបីពួកនាងបានជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវ នៅដើម ឬនៅចុងម៉ោងសឡាតក៏ដោយចុះ។

ឧទាហរណ៍ថា៖ ស្ត្រីម្នាក់មករដូវក្រោយពីដល់ម៉ោងបន្តិចនៃកិច្ចប្រតិបត្តិសឡាតពេលថ្ងៃលិច^៣។ ក្នុងករណីនេះនាងត្រូវបំពេញករណីយកិច្ចសឡាតថ្ងៃលិចនោះឡើងវិញ ក្រោយពេលដែលនាងជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវ ព្រោះនាងបានទាន់ម៉ោងសឡាតមុនពេលមករដូវ។ ដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះស្ត្រីដែលបាត់រដូវ និងជ្រះស្អាតនៅចុងម៉ោងសឡាតណាមួយនោះ នាងក៏ត្រូវតែបំពេញសឡាតនោះឡើងវិញផងដែរ។

ឧទាហរណ៍ថា៖ ស្ត្រីម្នាក់បានជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវ នៅមុនពេលផុតម៉ោងសឡាតបន្តិចនៅពេលទៀបភ្លឺ^៤ នោះ

^៣ ការថ្វាយបង្គំពេលថ្ងៃលិច គឺសឡាតម៉ាហ្គ្រីប។

នាងត្រូវតែបំពេញសឡាតនោះឡើងវិញ។ ចំពោះករណីទី១ និងទី២ ខាងលើ បើសិនជាមានរយៈពេលតិចជាងនោះ មិនត្រូវឲ្យបំពេញ ករណីយកិច្ចសឡាតឡើងវិញនោះឡើយ ។ ដូចដែលណាពីម្យ៉ាង ម៉ាត់ លោកបានមានប្រសាសន៍ថា៖

قوله صلى الله عليه وسلم (مَنْ أَدْرَكَ رَكْعَةً مِنَ الصَّلَاةِ فَقَدْ

أَدْرَكَ الصَّلَاةَ) متفق عليه

មានន័យថា៖ អ្នកដែលបានទាន់មួយរ៉ក់អាត់សឡាត អ្នកនោះពិតជា ទាន់ការប្រតិបត្តិសឡាតហើយ ។

ប្រសាសន៍របស់ណាពីយ៉េងខាងលើបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថា ការដែល មិនទាន់មួយដងនៃការប្រតិបត្តិសឡាត នោះគេមិនចាត់ទុកថាទាន់ ការប្រតិបត្តិសឡាតនោះទេ ។

ដោយឡែកស្ត្រីដែលទាន់មុន ឬក្រោយម៉ោងសឡាតពេលរសៀល^៥ នៃរយៈពេលមួយរ៉ក់អាត់ តើនាងត្រូវបំពេញករណីយកិច្ចសឡាត ទៀបភ្លឺ និងសឡាតថ្ងៃត្រង់^៦នោះឡើងវិញដែរ ឬទេ? ចុះបើនាងជ្រះ ស្អាតពីឈាមរដូវ ដោយទាន់មួយរ៉ក់អាត់ក្នុងម៉ោងសឡាតពេលយប់ វិញ តើនាងត្រូវបំពេញករណីយកិច្ចសឡាតពេលថ្ងៃលិចជាមួយនឹង

^៤ ការថ្វាយបង្គំពេលទៀបភ្លឺ គឺសឡាតស៊ីហ្គោះ។

^៥ ការថ្វាយបង្គំពេលរសៀល គឺសឡាតអាសើរ។

^៦ ការថ្វាយបង្គំពេលថ្ងៃត្រង់ គឺសឡាតហ្សូហ្សរ។

^៧ ការថ្វាយបង្គំពេលយប់ គឺសឡាតអ៊ីសើរ។

ពេលយប់បានដែរឬទេ? ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានេះ សាសនវិទូអ៊ីស្លាម បានខ្វែងយោបល់គ្នា តែអ្វីដែលត្រឹមត្រូវនោះគឺ នាងមិនត្រូវបំពេញ ករណីយកិច្ចសឡាតព្វលទ្ធផលទៀត ហើយនិងពេលថ្ងៃលិចនោះទេ លើក លែងម៉ោងសឡាតព្វលទ្ធផលសៀល និងពេលយប់ដែលនាងបានទាន់ ប៉ុណ្ណោះ។ ណាពីម្ល៉ោះម៉ាត់បានមានប្រសាសន៍ថា៖

قوله صلى الله عليه وسلم (مَنْ أَدْرَكَ رَكْعَةً مِنَ الْعَصْرِ قَبْلَ أَنْ تَغْرُبَ

الشَّمْسُ فَقَدْ أَدْرَكَ الْعَصْرَ) متفق عليه

មានន័យថា៖ អ្នកដែលបានទាន់មួយរ៉ក់អាត់សឡាតព្វលទ្ធផលសៀល មុនថ្ងៃលិច អ្នកនោះពិតជាទាន់សឡាតព្វលទ្ធផលសៀលនោះហើយ ។

ប្រសាសន៍របស់ណាពីយ៉េងខាងលើពុំបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថា អ្នក នោះត្រូវបំពេញករណីយកិច្ចសឡាតព្វលទ្ធផលទៀត ហើយនិងពេលសៀល ឡើយគឺឲ្យបំពេញករណីយកិច្ចណាដែលគេទាន់ប៉ុណ្ណោះ។

បំណកស្រាយខាងលើ គឺស្របទៅតាមនិកាយអ៊ីម៉ា អាឡហានីហ្វៈ និង អ៊ីម៉ាម៉ាលិក។

រីឯការសុំប្តូរស្តង់ រំលឹក សរសើរ មានដូចជាតិកព្យោរ តាសព្យោហ តៈមីដ និងសូត្រ بِسْمِ اللَّهِ ពេលទទួលទាន និងបរិភោគចំណីផ្សេងៗ និងការសូត្រគូរអាន ដោយទន្ទេញចាំមាត់នោះ ច្បាប់អ៊ីស្លាមពុំបាន ហាមឃាត់ចំពោះស្ត្រីដែលកំពុងមករដូវនោះឡើយ។

ដោយសំអាងលើអំណះអំណាង ដែលមាននៅក្នុងសៀវភៅ កម្រង

សុក្រឹត (صحیح) ដែលចងក្រងដោយ ព្រឹទ្ធាចារ្យសាសនវិទូទាំងពីរ គឺ អ៊ីម៉ាអាល់ពូខរី និងមុស្លីម ព្រមទាំងសាសនវិទូអ៊ីស្លាមផ្សេងៗទៀត។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ណាពីមូហាំម៉ាត់បានគេងកើយលើភ្នៅប្រពន្ធលោក ឈ្មោះអាអ៊ីសៈ ខណៈពេលដែលប្រពន្ធរបស់លោកកំពុងតែមករដូវ ហើយសូត្រអាល់គូរអានទៀតផង ។ មានកំណត់ត្រានូវប្រសាសន៍ របស់លោកស្តីពីរឿងនេះនៅក្នុងសៀវភៅ កម្រងសុក្រឹតរបស់សាសនវិទូ អាល់ពូខរី និងមុស្លីម ដែលបានទទួលយកប្រសាសន៍នេះ ពី ប្រពន្ធរបស់ណាពីឈ្មោះ អ៊ីមមូអាទីយ៉ៈ បានមានប្រសាសន៍ថា៖

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: (يَخْرُجُ الْعَوَاتِقُ وَ ذَوَاتُ
الْخُدُورِ وَالْحَيْضُ يَعْبِي إِلَى صَلَاةِ الْعِيدَيْنِ وَلَيْشْهَدْنَ الْخَيْرَ
وَدَعْوَةَ الْمُؤْمِنِينَ وَيَعْتَزِلُ الْحَيْضُ الْمُصَلَّى)

មានន័យថា៖ ទាំងស្រ្តីចំណាស់ ពេញវ័យ និងមានរដូវ ចេញទៅបំពេញការប្រតិបត្តិសឡាត ថ្ងៃរ័យ្យទាំងពីរ ដើម្បីឲ្យពួកគេបានចូលរួមក្នុងការសាងអំពើល្អ និងការអំពាវនាវរបស់ពួកអ្នកមានជំនឿ តែពួកស្រ្តីដែលមានរដូវ ត្រូវនៅដាច់ដោយឡែកពីកន្លែងសឡាត ។

***

ស្ត្រីកំពុងមករដូវ និងការសូត្រគូរអាន

១-ការសូត្រអាល់គូរអាន៖

ប្រសិនបើគ្រាន់តែមើលនឹងភ្នែក អានក្នុងចិត្ត មិនគ្រលាស់អណ្តាតបញ្ចេញសម្លេងទេ នោះពុំមានបញ្ហាអ្វីឡើយ ។ ដូចជាអានអាល់គូរអានបើកស្រាប់ ឬឃ្លាគូរអានដែលគេសរសេរលើក្រដាសផ្ទាំង

ងបដាជាដើម។ សាសនវិទូ ណាវ៉ារី បានសរសេរនៅក្នុងសៀវភៅ
 អាល់មូហាស្សាប់ (المهذب) ដែលមានខ្លឹមសារថា៖ “ ចំពោះករណីនេះ
 គេបានអនុញ្ញាតដោយគ្មានការខ្វែងយោបល់អ្វីឡើយ នៅក្នុងចំណោម
 ពួកសាសនវិទូអ៊ីស្លាម” ។ ចំណែកការសូត្របញ្ចេញសម្លេងខ្លាំងៗវិញ
 សាសនវិទូអ៊ីស្លាមភាគច្រើនបានឯកភាពគ្នាថា ច្បាប់អ៊ីស្លាមបានហាម
 ឃាត់ចំពោះស្រ្តីដែលកំពុងមករដូវ ក្នុងការសូត្រ អាល់គួរអានលី
 សម្លេងខ្លាំង។ សាសនវិទូ អាល់ពូខរី និងសាសនវិទូ អ៊ុបនូចារៀវ
 អាល់តញ្ជើរី និងអ៊ុបនូមុនហៀវ បានឯកភាពគ្នាថា អ៊ីស្លាមបានអនុ
 ញ្ញាតឲ្យស្រ្តីកំពុងមករដូវអាចសូត្រអាល់គួរអានលីសម្លេងបាន។
 ជាមួយនេះគេបានសំអាងលើទស្សនៈចាស់របស់ មេនិកាយអ៊ីម៉ាម៉ាលិក
 និងអ៊ីម៉ា ស៊ីហ្គ័អ៊ី បានបកស្រាយនៅក្នុងសៀវភៅ ហ្វាត់ហ៊ីលញ្ជើរី
 (فتح الباري) ដែលគេលើកយកកំណត់ត្រារបស់ សាសនវិទូអាល់ពូខរី
 ដែលរៀបរាប់ពីសាសនវិទូអ៊ីប្រហ៊ីមអាន់ណាអ៊ីមានខ្លឹមសារថា ៖
 “ ពុំមានបញ្ហាអ្វីចំពោះស្រ្តីកំពុងមករដូវដែលសូត្រអាល់គួរអានបញ្ចេ
 ញសម្លេងឲ្យគេឮនោះទេ” ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតសាសនវិទូអ៊ុបនូតៃមីយ៉៖
 បានសរសេរនៅក្នុងសៀវភៅ ហ្វាតាវ៉ាម៉ាចូម្វិក (فتاوي مجموع) របស់អ៊ុប
 នូ កស៊ីមថា “ ការដែលហាមឃាត់ស្រ្តីពី ការសូត្រអាល់គួរអានលីសំ
 នោះ ពុំមានអំណះអំណាងច្បាស់លាស់នោះឡើយ” ។
 ចំណែកប្រសាសន៍ របស់ណាពីមូហាំម៉ាត់វិញគឺ “ ស្រ្តីដែលកំពុងមក
 រដូវ និងអ្នកដែលរួមសង្វាស មិនទាន់ងូតទឹកសំអាតខ្លួន (អ្នកមានជូ
 នុប) នោះ មិនត្រូវសូត្រអ្វីដែលមាននៅក្នុង អាល់គួរអាននោះឡើយ” ។
 ប៉ុន្តែប្រភពដែលពាំនាំឲ្យប្រសាសន៍នេះពុំមានសុក្រិតភាព និងច្បាស់

លាស់នោះទេ (ដោយពួកសាសនវិទូបានឯកភាពគ្នាថា ប្រសាសន៍នេះពុំត្រឹមត្រូវឡើយ)។ ប្រសិនបើស្រ្តីកំពុងមករដូវ ត្រូវអ៊ីស្លាមហាមឃាត់ក្នុងការសូត្រគូរអានដោយលឺសម្លេងមែននោះ ណាពីម្ចាស់ម៉ាត់ប្រាកដជា នឹងបានបញ្ជាក់ប្រាប់មនុស្សនៅសម័យរបស់លោកពុំខានជាពិសេសភរិយារបស់លោក ឲ្យអស់សេចក្តីទាក់ទងនឹងបញ្ហានេះជាមិនខាន។ តែគ្មាននរណាម្នាក់បានធ្វើកំណត់ត្រា ច្បាស់លាស់ត្រឹមត្រូវ និងដាក់ស្តែងនូវប្រសាសន៍របស់ណាពី ស្តីពីការហាមឃាត់ស្រ្តីកំពុងមករដូវ ចំពោះការសូត្រគូរអានដោយលឺសម្លេងនោះឡើយ។

ដូច្នេះ យើងមិនត្រូវកំណត់ច្បាប់ ចំពោះករណីណាដែលអស់ឡោះ និងវិស្វលរបស់ទ្រង់មិនបានបង្គាប់បញ្ជា ឬហាមឃាត់នោះឡើយ។

សេចក្តីដូចបានជ្រាបពីខាងលើ ស្រ្តីដែលមានរដូវ មិនមែនទើបតែមាននាសម័យនេះ គឺមានតាំងពីយូរណាស់មកហើយ ហើយបើច្បាប់ហាមឃាត់មែននោះ វិស្វលប្រាកដជាបានហាមឃាត់ជាក់ជាមិនខានឡើយ។

ក្រោយពីបានវែកញែកនូវទស្សនៈខ្វែងគ្នារបស់សាសនវិទូអ៊ីស្លាមស្តីពីបញ្ហានេះយើងគួរគប្បីដឹងថាជាការប្រសើរចំពោះស្រ្តីកំពុងមករដូវ មិនត្រូវសូត្រគូរអានលឺសម្លេង លើកលែងករណីចាំបាច់ណាមួយ ដូចជាស្រ្តីនោះជាគ្រូបង្រៀន ត្រូវប្រលងសិស្ស ឬខ្លួនឯងត្រូវប្រលង ឬករណីចាំបាច់ណាដែលប្រហាក់ប្រហែលនឹងអ្វីដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ (នេះជាទស្សនៈផ្ទាល់របស់អ្នកចងក្រងសៀវភៅនេះ) ។

២-ការបូសៈ

ករណីស្រ្តីកំពុងមករដូវ អ៊ីស្លាមបានកំណត់ច្បាប់មិនអនុញ្ញាត

ឲ្យស្រ្តីនោះបួស ទោះជាបួសខែរ៉ម៉ាដ្ឋន ឬបួសស៊ីណាត់ក៏ដោយ។
ប៉ុន្តែតម្រូវឲ្យស្រ្តីនោះបួសសងវិញ ចំពោះបួសករណីយកិច្ច (ហ្វារទ្យ)
ក្រោយពេលជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវ ក្រោយពីផុតខែរ៉ម៉ាដ្ឋននោះ។
ដោយយោងតាមប្រសាសន៍របស់អាអ៊ីសៈថា៖

قالت عائشة رضي الله عنها (كَانَ يُصَيِّبُنَا ذَلِكَ تَعْيِي الْحَيْضُ
فَنُؤْمَرُ بِقِضَاءِ الصَّوْمِ وَلَا نُؤْمَرُ بِقِضَاءِ الصَّلَاةِ)

متفق عليه

មានន័យថា៖ យើងតែងជួបប្រទះបញ្ហានេះ មានន័យថាឈាមរដូវ
ដូច្នេះគេប្រើឲ្យពួកយើងបួសសង តែគេមិនប្រើឲ្យពួកយើងប្រតិបត្តិ
សឡាតសងនោះទេ ។

យោងតាមប្រសាសន៍ខាងលើ ចំពោះស្រ្តីដែលកំពុងបួស ស្រាប់តែ
មានរដូវមកគឺបួសរបស់នាងនៅថ្ងៃនោះត្រូវខូច ហើយត្រូវច្បាប់ហាម
លើរូបនាងចាប់ពីពេលមករដូវនោះ រហូតដល់ជ្រះស្អាតខ្លួន (ទាល់តែ
អស់រដូវ) ទើបអាចបួសតទៅទៀតបាន។ លុះចប់ខែបួសទើបគេអាច
បួសសងនូវចំនួនថ្ងៃដែលបានខូចនោះ។ មួយវិញទៀត ចំពោះស្រ្តី
ដែលកំពុងបួស ហើយមុនថ្ងៃលិចបន្តិច នាងដូចជាមានអារម្មណ៍ថា
ដូចជាមានមករដូវ តែពុំមានឃើញសញ្ញាណអ្វីសម្គាល់ទេ នោះការបួស
របស់នាងនៅថ្ងៃនោះពុំខូចខាតអ្វីទេ គឺអាចយកជាការបាន ព្រោះ
ឈាមដែលនៅក្នុងខ្លួនពុំមានច្បាប់ចែងថា ជាឈាមរដូវនោះឡើយ
ទាល់តែធ្លាក់ចេញមកខាងក្រៅ ទើបគេចាត់ទុកថាវាគឺ ឈាមរដូវ។

នៅថ្ងៃមួយមានគេសួរណាពីថា ចំពោះស្រ្តីដែលយល់សប្តិឃើញរួមសង្វាស ដូចដែលបុរសធ្លាប់យល់សប្តិឃើញនោះ តើនាងចាំបាច់ត្រូវងូតទឹកដែរ ឬទេ? លោកបានឆ្លើយថា៖ “ត្រូវងូតទឹក ប្រសិនបើគេឃើញមានទឹកកាម” ។

លោកបានកំណត់ឲ្យងូតទឹក ប្រសិនបើឃើញមានទឹកកាម វាបង្ហាញថា ឈាមរដូវពុំមែនកំណត់លើការមានអារម្មណ៍នោះទេ ពោលគឺឃើញមានឈាមធ្លាក់មកដាក់ស្តែង ទើបអាចចាត់ទុកថាមានមករដូវបាន។ ប្រសិនបើចូលដល់ម៉ោងសឡាតពេលទៀបភ្លឺ ហើយនាងនៅឃើញមានមករដូវ ការបួសរបស់នាងនាថ្ងៃនោះគេចាត់ទុកជាអាសារបង់ ទោះបីជានាងបានជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវ ក្រោយម៉ោងសឡាតពេលទៀបភ្លឺបន្តិចក៏ដោយ ។ ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើនាងបានជ្រះស្អាតមុនម៉ោងសឡាតពេលទៀបភ្លឺតែបន្តិចនោះ ការបួសរបស់នាងអាចយកជាការបាន ពុំខូចខាតអ្វីឡើយ ទោះជានាងមិនទាន់បានងូតទឹកសំអាតខ្លួនក៏ដោយ ដូចក្នុងករណីងូតទឹកសំអាតខ្លួន ក្រោយពីការរួមសង្វាសផងដែរ។

ដូចដែលអ្នកស្រីអាអ៊ីសៈបានមានប្រសាសន៍ថា៖

(كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يُصْبِحُ جُنُبًا مِنْ جَمَاعٍ

غَيْرِ احْتِلَامٍ ثُمَّ يَصُومُ فِي رَمَضَانَ) متفق عليه

មានន័យថា៖ ណាពីលោកបានក្រោកពីដំណេក នៅពេលព្រឹកមិនទាន់ងូតទឹកក្រោយពេលរួមសង្វាស មិនមែនដោយសារការយល់សប្តិទេ បន្ទាប់មកលោកបួសនៅក្នុងខែរ៉ម៉ាដ្លនជាធម្មតា ។

៣-ការដើរតវ៉ាហ្វជុំវិញកាក់ព្ន:

ស្រ្តីកំពុងមករដូវ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យដើរតវ៉ាហ្វ ជុំវិញកាក់ព្ន៖ (کعبة) ទេ ទោះគេខំដើរ ក៏គ្មានបានទទួលផលបុណ្យអ្វីសម្រាប់ខ្លួនគេដែរ ទាំងហាជ្វ និងអ៊ុមរ៉ោះ។ ដោយយោងទៅតាមប្រសាសន៍របស់ណាពីម្យ៉ាងម៉ាត់ដែលលោកបានមានប្រសាសន៍ ទៅកាន់ប្រពន្ធរបស់លោក ឈ្មោះអាអ៊ុសៈថា៖

(إِفْعَلِي مَا يَفْعَلُ الْحَاجُّ غَيْرَ أَنْ لَا تَطُوفِي بِالْبَيْتِ حَتَّى تَطْهُرِي)

មានន័យថា៖ “ចូរអ្នកធ្វើនូវអ្វីដែលបណ្តាអ្នកធ្វើហាជ្វកំពុងធ្វើ តែកុំដើរតវ៉ាហ្វជុំវិញកាក់ព្ន៖ (کعبة) ឲ្យសោះ លុះត្រាតែអ្នកបានជ្រះស្អាត។ ចំណែកឯកិច្ចការផ្សេងៗទៀត ដូចជាដើរសើអ៊ុរវាងក្នុងសហ្វា និងម៉ារ៉ែ ការស្នាក់នៅអារ៉ែហ្វៈ ការដេកសម្រាកនៅ មុហ្សឡើលីហ្វៈ និងមីណា ការគប់គោល និងកិច្ចការផ្សេងៗទៀត ទាំងនោះអ៊ុស្លាមពុំបានដាក់ច្បាប់ហាមឃាត់ចំពោះស្រ្តីកំពុងមករដូវមិនឲ្យប្រតិបត្តិនោះឡើយ។

៤-ស្រ្តីមានរដូវ និងការដើរតវ៉ាហ្វ៖

នៅពេលដែលស្រ្តីបានបំពេញកិច្ចការហាជ្វ និងអ៊ុមរ៉ោះចប់សព្វគ្រប់ ស្រាប់តែនាងមានរដូវមុនការចាកចេញពីដីម៉ាក្កៈ ហើយឈាមរដូវនោះនៅបន្តរហូតដល់ថ្ងៃចេញដំណើរ។ ក្នុងករណីនេះគេអនុញ្ញាតឲ្យនាងចេញដំណើរទៅដោយពុំចាំបាច់ដើរតវ៉ាហ្វលានោះទេ។ ដោយសំអាងលើប្រសាសន៍មួយ ពាំនាំមកដោយសាវ័កម្នាក់ ឈ្មោះអ៊ុបន្ធអាប់ព្លើស ដោយគាត់បានលើកឡើងថា៖

لحديث ابن عباس رضي الله عنهما قال: (أمر الناس أن
يكون آخر عهدهم بالبيت إلا أنه خفف عن المرأة الحائضة)

متفق عليه

មានន័យថា៖ គេបង្គាប់បញ្ជាឲ្យមនុស្សទាំងឡាយ ឲ្យបំពេញបញ្ចប់
ការធ្វើហាជ្ជរបស់ពួកគេនៅកាក្កៈ លើកលែងតែស្ត្រីដែលកំពុង
មករដូវត្រូវបានគេបន្ធូរបន្ថយ ។

មិនជាការប្រសើរ ចំពោះស្ត្រីកំពុងមករដូវ ទៅឈរនៅមាត់ទ្វារ
កាក្កៈ ហើយសុំបួងសួងចំពោះអល់ឡោះជាម្ចាស់ ពីព្រោះណាពី
មុហាំមម៉ាត់ពុំបានបង្គាប់ប្រើឲ្យធ្វើយ៉ាងដូច្នោះនោះឡើយ។
យើងជាសាសនិកអ៊ីស្លាម ត្រូវអនុវត្ត និងប្រកាន់យកនូវអ្វីដែលណាពី
យើងបានបង្រៀន និងបង្គាប់បញ្ជានិងមិនត្រូវធ្វើអ្វីមួយខុសពីស៊ីណ្ណៈ
របស់លោកឡើយ។ នៅក្នុងរឿងរបស់សហ្វីយ៉ៈ ដែលបានដើរតវ៉ាហ្វ
ខណៈដែលនាងកំពុងមករដូវ រួចណាពីមុហាំម៉ាត់ បាននិយាយទៅ
កាន់នាងថា៖

قال النبي صلى الله عليه وسلم: (فَلْتَفِرْ إِذْنُ)

متفق عليه

មានន័យថា៖ អញ្ជឹង ចូរអ្នកចេញដំណើរចុះ ។

ណាពីមុហាំម៉ាត់ មិនបានបង្គាប់ឲ្យនាងទៅកន្លែងទ្វារ កាក្កៈទេ ។
ប្រសិនបើប្រការនោះមានពិតមែននោះ លោកនឹងបញ្ជាក់ប្រាប់ជាក់

ជាមិនខាន។ ចំណែកការដើរតវ៉ាហ្វូជុវិញកាក់ព្នះ ដែលជារក្សានហាជ្ជ និងអ៊ុមរ៉ោះមិនអាចខានបាន ចំពោះស្រ្តីដែលកំពុងមករដូវ ត្រូវបំពេញកិច្ចការនេះបន្ទាប់ពីជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវ។

៥-ការស្ថិតនៅក្នុងម៉ាស្ទិត៖

ចំពោះស្រ្តីដែលកំពុងមករដូវ ច្បាប់អ៊ីស្លាមមិនអនុញ្ញាតឲ្យអង្គុយ ឬស្ថិតនៅក្នុងម៉ាស្ទិតឡើយ សូម្បីកន្លែងវាលដែលគេធ្វើការប្រមូលផ្តុំដើម្បីធ្វើការប្រតិបត្តិសឡាតនៅថ្ងៃឃើញក៏មិនអនុញ្ញាតដែរ។

ដោយយោងទៅតាមប្រសាសន៍របស់ណាពីមូហាំម៉ាត់ ដែលអ៊ុមមូអាទីយ៉៖បានកាន់នាំមកបញ្ជាក់ឡើងវិញថា៖

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: (يَخْرُجُ الْعَوَاتِقُ وَ ذَوَاتُ
الْخُدُورِ وَالْحَيْضُ يَغْيِي إِلَى صَلَاةِ الْعِيدَيْنِ وَلَيْشْهَدْنَ الْخَيْرَ
وَدَعْوَةَ الْمُؤْمِنِينَ وَيَعْتَزِلُ الْحَيْضُ الْمُصَلَّى)

មានន័យថា៖ ទាំងស្រ្តីចំណាស់ ពេញវ័យ និងមានរដូវ ចេញទៅបំពេញការប្រតិបត្តិសឡាត ថ្ងៃឃើញទាំងពីរ ដើម្បីឲ្យពួកគេបានចូលរួមក្នុងការសាងអំពើល្អ និងការអំពាវនាវរបស់ពួកអ្នកមានជំនឿ តែពួកស្រ្តីដែលមានរដូវ ត្រូវនៅដាច់ដោយឡែកពីកន្លែងសឡាត ។

៦-ការរួមភេទជាមួយស្វាមី៖

អ៊ីស្លាមបានហាមឃាត់ចំពោះការរួមភេទ ខណៈពេលដែលស្រ្តីទាំងកំពុងមករដូវ។ ភរិយាមិនត្រូវបណ្តែតបណ្តោយ ឬផ្តល់ឱកាសឲ្យស្វាមីធ្វើការរួមភេទជាមួយខ្លួន ខណៈពេលដែលខ្លួនកំពុងមករដូវនោះឡើយ។ ដូចជាអល់ឡោះបានមានបន្ទូល នៅក្នុងគម្ពីរអាល់គូរ

មានថា៖

(وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى فَأَعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي

الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهُرْنَ) سورة البقرة آية 222

មានន័យថា៖ ហើយពួកគេនឹងសួរអ្នក (មូហាំម៉ាត់) អំពីការមករដូវ ចូរឆ្លើយថា វាជាអាហារ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកជៀសវាងការរួមសង្វាស ជាមួយប្រពន្ធ ខណៈពេលនាងមករដូវ លុះត្រាណាពួកនាងជ្រះ ស្អាត (បានដូតទឹកសំអាតខ្លួន)។

ណាពីមូហាំម៉ាត់ក៏បានមានប្រសាសន៍ផងដែរថា៖

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: (اصْتَعُوا كُلَّ شَيْءٍ إِلَّا

النِّكَاحَ) يَعْنِي الْجِمَاعَ رواه مسلم

មានន័យថា៖(ចូរពួកអ្នកធ្វើអ្វីក៏បានដែរ លើកលែងតែការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍) មានន័យថា ការរួមភេទ។

សាសនាអ៊ីស្លាមបានអនុញ្ញាតចំពោះប្តី រួមភេទជាមួយភរិយានៅត្រង់ ទ្វារមាសប៉ុណ្ណោះ (រន្ធយោនី)។ដូច្នេះពេលស្រ្តីមករដូវគេមិនអនុញ្ញាត ឲ្យស្រ្តីនោះធ្វើការរួមភេទជាមួយប្តីរបស់គេនោះឡើយ ដូចមានចែង ពីករណីនេះនៅក្នុងអាល់គូរអាននិងសិណ្ឌុះរបស់ណាំពីមូហាំម៉ាត់។ ចំពោះជនមុស្លីមដែលបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងបញ្ញត្តិនេះ គេចាត់ទុក ថាជាអ្នកប្រឆាំងនឹងអល់ឡោះជាម្ចាស់ ប្រឆាំងនឹងណាពីរបស់ទ្រង់ និងដើរផ្ទុយពីមាតិកាអ៊ីស្លាមដ៏ត្រឹមត្រូវ។ សាសនាវិទូអ៊ីម៉ាណាវី បាន

ប្រឡែងជាមួយខ្ញុំ ខណៈដែលខ្ញុំកំពុងមករដូវ ។

៧-ការលែងលះ ៖

អ៊ីស្លាមបានហាមឃាត់ចំពោះការលែងលះគ្នា ខណៈដែលស្រ្តី កំពុងមករដូវ។ ដូចជាអល់ឡោះមានបន្ទូលថា៖

قال تعالى: (يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ

لِعَدَّتِهِنَّ) سورة الطلاق 1

មានន័យថា៖ ឱណាហ្គី (ព្រមទាំងអ្នកដែលមានជំនឿ) ប្រសិនបើពួក អ្នកចង់លែងលះប្រពន្ធ ចូរពួកអ្នកលែងក្នុងអំឡុងពេលរបស់ពួកនាង ។ មានន័យថា ត្រូវលែងលះពេលនាងជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវ និងមិន ទាន់រួមភេទ។

បុរសជាប្តីអាចលែងលះប្រពន្ធបានពេលមានផ្ទៃពោះជ្រះស្អាតពីឈាម រដូវ និងមិនទាន់រួមភេទ ពីព្រោះបើគេលែងលះពេល មានរដូវ គឺមិនអាចកំណត់រយៈពេលអំឡុងក្នុងពេលលែងលះបានឡើយ។ ស្រ្តីដែលត្រូវប្តីលែង ខណៈពេលកំពុងមករដូវនោះ គេ មិនអាចរាប់ បញ្ចូលក្នុងរយៈពេលអំឡុងឡើយ តែបើត្រូវប្តីលែងក្រោយពីជ្រះ ស្អាតតែបានរួមភេទនោះ ក៏គេមិនអាចកំណត់រយៈពេលរង់ចាំនៃការ លែងលះនោះបានដែរ ព្រោះមិនដឹងថា តើប្រពន្ធនោះអាច មាន ផ្ទៃពោះ ឬមិនមាន និងមិនអាចកំណត់បានថា តើនាងស្ថិតក្នុងរយៈ ពេលរង់ចាំ ក្នុងនាមជាស្រ្តីមានផ្ទៃពោះ ឬជាស្រ្តីមករដូវ? ដូច្នេះ ក្នុង ស្ថានភាព ស្រពិចស្រពិល មិនជាក់លាក់បែបនេះ អ៊ីស្លាមបានហាមឃាត់ និង មិនអនុញ្ញាត

ឲ្យមានការលែងលះប្រពន្ធឡើយ លុះត្រាតែស្ថិតក្នុង
 ស្ថានភាពណាមួយច្បាស់លាស់ ទើបអាចលែងលះបាន។
 ត្រង់នេះបង្ហាញឲ្យឃើញថា ការលែងលះប្រពន្ធ ខណៈដែល នាង
 កំពុងមក រដូវ ត្រូវច្បាប់អ៊ីស្លាមហាមឃាត់
 ដោយសំអាងលើបន្ទូលខាងលើ និង
 ប្រសាសន៍របស់ណាពីមូហាំម៉ាត់ ដែលកត់ត្រាក្នុង សៀវ
 ភៅកម្រងសុក្រឹតរបស់សាសនវិទូទាំងពីរ អាល់-ពូខរី និង មូស្លីម
 ព្រមទាំងសាសនវិទូផ្សេងៗទៀត បានបញ្ជាក់ថា
 កូនប្រុសសរបស់អ្វីម៉ែរ បានលែងលះប្រពន្ធ
 ខណៈពេលដែលនាងកំពុងមក រដូវ ហើយអ្វីម៉ែរ
 ក៏បានយករឿងនេះទៅជម្រាប ណាពីមូហាំម៉ាត់។
 ពេលលោកបានឮ ដូចនោះ លោកក៏បានមានការខឹងសម្បារយ៉ាង
 ខ្លាំង ហើយបានមាន ប្រសាសន៍ថា៖

(مُرَّةٌ فَلْيُرَاجِعْهَا ثُمَّ لِيُمْسِكْهَا حَتَّى تَطْهَرُ ثُمَّ تَحِيضُ ثُمَّ
 تَطْهَرُ ثُمَّ إِنْ شَاءَ أَمْسَكَ بَعْدُ وَإِنْ شَاءَ طَلَّقَ قَبْلَ أَنْ يَمَسَّ فِتْلِكَ
 الْعِدَّةُ الَّتِي أَمَرَ اللَّهُ أَنْ تُطْلَقَ لَهَا النِّسَاءُ)

មានន័យថា៖ ចូរអ្នកប្រើឲ្យគេត្រលប់ទៅរកប្រពន្ធវិញ ហើយរួមរស់
 នៅជាមួយនាងរហូតនាងជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវ បន្ទាប់មកនាងមាន
 រដូវម្តងទៀត ហើយរង់ចាំរហូតជ្រះស្អាត (ពេលនេះប្រសិនបើគេចង់
 រស់នៅជាមួយនាង) ចូរឲ្យគេរស់នៅចុះ ប្រសិនបើគេចង់លែងលះ
 ចូរឲ្យគេលែងលះ មុនគេធ្វើការរួមភេទជាមួយនាង នោះហើយជា

រយៈពេលរង់ចាំ ដែលអស់ឡោះបានបង្គាប់បញ្ជាមុននឹងធ្វើការលែង
លះស្រ្តី។

ជនណាដែលបានលែងលះប្រពន្ធ ខណៈដែលនាងកំពុងមក
រដូវ ជននោះបានប្រព្រឹត្តអំពើបាប ហើយគេត្រូវត្រលប់ទៅសុំការ
លុបលាងទោសកំហុសពីអស់ឡោះជាម្ចាស់ និងត្រលប់ទៅរស់នៅ
ជាមួយប្រពន្ធវិញ។ គេត្រូវរង់ចាំក្រោយពេលនាងជ្រះស្អាតពីឈាម
រដូវលើកទីមួយ និងលើកទីពីរសិន បន្ទាប់ពីនោះគេអាចជ្រើសរើស
បានថា តើគេគួរនឹងត្រលប់មករួមរស់ជាមួយគ្នា ឬលែងលះគ្នា បើ
ចង់លែងលះ ត្រូវលែងលះមុននឹងធ្វើការរួមភេទជាមួយនាង។

***

**ច្បាប់អនុញ្ញាតឲ្យលែងលះប្រពន្ធពេលនាងកំពុងមករដូវមានករណី
ករណីទី១៖**

ច្បាប់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើការលែងលះប្រពន្ធ មុនពេលរួមភេទជា
មួយគ្នា ខណៈដែលប្រពន្ធកំពុងមករដូវ ដោយពុំចាំបាច់រង់ចាំរយៈ
ពេលអ៊ីដ្ឋ្ន៖ឡើយ។ ដូច្នេះ របៀបលែងលះប្រពន្ធខាងលើ គឺស្រប
នឹងច្បាប់អ៊ីស្លាមដែលបានកំណត់។ អស់ឡោះបានមានបន្ទូលថា៖

سورة الطلاق 1 (فَطْلَقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ...)

មានន័យថា៖ ចូរពួកអ្នកលែងលះភរិយាក្នុងអ៊ីដ្ឋ្ន៖របស់ពួកនាង។

ករណីទី២៖

ប្តីអាចលែងលះប្រពន្ធបាន ពេលដែលនាងកំពុងមករដូវខណៈ ដែលនាងកំពុងមានផ្ទៃពោះដូចមានបញ្ជាក់ពីខាងដើម។

ករណីទី៣៖

ប្តីអាចលែងលះប្រពន្ធដែលកំពុងតែមករដូវបាន នៅពេលណា ការលែងលះនោះធ្វើឡើងដោយមានផ្ទៃពោះពីភរិយា។ ដូចជាប្តី ប្រពន្ធ រស់នៅមិនចុះសម្រុងគ្នាហើយប្រពន្ធទាមទារការលែងលះក្នុងករណី នេះប្តីអាចធ្វើការលែងលះបានដោយមានផ្ទៃពោះនឹងអ្វីមួយពីប្រពន្ធ ទោះ បីជាប្រពន្ធនោះកំពុងតែមករដូវក៏ដោយចុះ។

យោងតាមប្រសាសន៍របស់ណាពីមូហាំម៉ាត់ ដែលពាំនាំដោយអ៊ីបនូ អាបញ្ចាសថា៖

قال النبي صلى الله عليه وسلم: (أُثْرَدَيْنَ عَلَيْهِ حَديقَةٌ ؟ قالت:

نعم فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم: أقبل الحديقة وطلقها

تطلقه. رواه البخاري

មានន័យថា៖ "តើនាងព្រមប្រគល់សួនច្បារឲ្យទៅប្តីវិញដែរ ឬទេ?"

នាងឆ្លើយថា "ចាំ នាងខ្ញុំព្រម"។ ពេលនោះស៊ីលមូហាំម៉ាត់បាន មានប្រសាសន៍ថា "ចូរអ្នកទទួលយកសួនច្បារនោះ ហើយធ្វើការ លែងលះមួយដង (ភឡាក់មួយ) សិនចុះ"។

ត្រង់ចំណុចនេះ ស៊ីលមូហាំម៉ាត់ពុំបានសួរបញ្ជាក់ថា តើនាងកំពុង មករដូវ ឬក៏ជ្រះស្អាតនោះឡើយ។ ព្រោះការលែងលះនេះ ធ្វើឡើង

ដោយស្រ្តីទាមទារលោះខ្លួនរបស់នាង។ ដូច្នេះបង្ហាញថាច្បាប់អ៊ីស្លាម
អនុញ្ញាតឲ្យប្តីលែងលះនៅពេលដែលមានតម្រូវការបែបនេះ បើទោះ
បីជាស្ថិតក្នុងស្ថានភាពបែបណាក៏ដោយ។

នៅក្នុងសៀវភៅ អាល់-មូហ្គនី (المغنی) ទំព័រទី៥២ ភាគទី៧ អ្នក
និពន្ធបានសរសេរថា៖ “ច្បាប់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើការលែងលះតាមសំណូម
មពររបស់ភរិយាដោយប្តីយល់ព្រមទទួលជាថ្នូរក្នុងការលែងលះទោះ
ជានាងកំពុងមករដូវក៏ដោយ។ មូលហេតុនៃការហាមឃាត់ចំពោះការ
លែងលះពេលប្រពន្ធកំពុងមករដូវនោះ ព្រោះគេជឿសាងពីផលវិបាក
ក៏ចំពោះស្រ្តីដែលរង់ចាំរយៈពេលអ៊ីដ្ឋៈយូរពេក។ ប៉ុន្តែបើប្រពន្ធទាម
ទារការលែងលះនោះ ប្តីអាចធ្វើការលែងលះបាន ពុំចាំបាច់គោរព
តាមគោលការណ៍ខាងលើឡើយ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ការរស់នៅមិនចុះ
សម្រុងគ្នាអាចមានផលវិបាកច្រើនជាងការរង់ចាំរយៈពេលអ៊ីដ្ឋៈទៅ
ទៀត។ ដូច្នេះអ៊ីស្លាមបានអនុញ្ញាតឲ្យ ជ្រើសរើសប្រការដែលងាយ
ជំនួសការលំបាក។

៨-ការកំណត់រយៈពេលអ៊ីដ្ឋៈនៃការលែងលះ ៖

នៅពេលដែលបុរសណាម្នាក់បានលែងលះប្រពន្ធ ក្រោយពីបា
នធ្វើការរួមភេទ ឬរួមរស់ជាមួយគ្នារួចនោះ ចាំបាច់ចំពោះភរិយាត្រូវ
រង់ចាំអ៊ីដ្ឋៈ ដែលមានរយៈពេលបីដង នៃការមានរដូវ (នេះសម្រាប់
ស្រ្តីមានរដូវ មិនទាន់មានផ្ទៃពោះ)។ ដូចអល់ឡោះបានបន្ទូលថា៖

(وَالْمُطَّلَقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ)

سورة البقرة 228

មានន័យថា៖ ហើយស្រ្តីដែលនៅនោះ ត្រូវរង់ចាំអ្វីដង្គុះដែលមានរយៈពេលបីដងនៃការមករដូវ។

ផ្ទុយទៅវិញ ចំពោះស្រ្តីដែលមានផ្ទៃពោះ ត្រូវរង់ចាំរយៈពេលអ្វីដង្គុះរហូតដល់សម្រាលកូនរួច បើទោះបីជារយៈពេលនោះយូរ ឬឆាប់ក៏ដោយ។ ដូចជាអល់ឡោះមានបន្ទូលថា៖

(وَأُولَاتُ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ)

سورة الطلاق 4

មានន័យថា៖ ហើយស្រ្តីដែលមានផ្ទៃពោះ ត្រូវរង់ចាំរយៈពេលអ្វីដង្គុះរហូតដល់សម្រាលកូនរួច។

ដោយឡែក ស្រ្តីពុំទាន់មាន ឬអស់រដូវ ដូចជានៅក្មេងពេកមិនទាន់មានរដូវ អ្នកអស់រដូវដោយសារចាស់ជរា ការវះកាត់ស្បូន ឬដោយប្រការផ្សេងៗទៀតដែលនាំឲ្យស្រ្តីគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាចមានរដូវឡើងវិញនោះ គេបានកំណត់នូវអ្វីដង្គុះរយៈពេលបីខែ។

ដូចអល់ឡោះបានមានបន្ទូលថា៖

(وَالْأَيُّ يَأْسَنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنْ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ

ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَالْأَيُّ لَمْ يَحِضْنَ) سورة الطلاق 4

មានន័យថា៖ ហើយស្រ្តីដែលអស់រដូវ ក្នុងចំណោមភរិយារបស់ពួក

អ្នក ប្រសិនបើនៅមានការសង្ស័យ ចូរកំណត់ការរង់ចាំអ៊ីដឌ្លៈរយៈ
ពេលបីខែ ក៏ដូចគ្នានេះដែរ ស្រ្តីដែលមិនទាន់មានរដូវ។

ចំពោះស្រ្តីប្តីលែង ហើយរាំងរដូវដោយសារមូលហេតុណាមួយដូចជា
ជម្ងឺ ការបំបៅកូនជាដើម ស្រ្តីនោះត្រូវរង់ចាំរយៈពេលអ៊ីដឌ្លៈ រហូត
ដល់មានរដូវឡើងវិញ ទើបកំណត់រយៈពេលអ៊ីដឌ្លៈបាន បើទោះបី
ជាយូរយ៉ាងណាក៏ដោយ។ ប្រសិនបើបាត់ដោយមូលហេតុ ដែលធ្វើ
ឲ្យរាំងរដូវហើយ តែនៅគ្មានរដូវទៀតនោះ នាងត្រូវរង់ចាំអ៊ីដឌ្លៈរយៈ
ពេលមួយឆ្នាំ គិតចាប់ពីពេលមានជម្ងឺ ដែលធ្វើឲ្យរាំងរដូវ ឬឈប់
បំបៅកូននោះ។ ស្របទៅនឹងនីតិវិធីរបស់សាសនាវិទូ អ៊ីម៉ាមូស្លីមដែល
បាន លើកឡើងថា៖ “ក្នុងករណីបាត់មូលហេតុ ហើយនៅតែរាំងរដូវ
ទៀតនោះ គឺគេចាត់ទុកដូចជាស្រ្តីដែលរាំងរដូវដោយគ្មានមូលហេតុ
ច្បាស់លាស់ដែរ” ។ ដូច្នេះពួកគេត្រូវរង់ចាំរយៈពេលអ៊ីដឌ្លៈចំនួនមួយ
ឆ្នាំពេញគឺហាក់បីដូចជាអ្នកដែលមានផ្ទៃពោះភាគច្រើន។

ព្រោះរយៈពេល៩ ខែបន្ថែម ពីលើរយៈពេលរង់ចាំអ៊ីដឌ្លៈ៣

ខែទៀត។ ចំណែកការលែងលះដែលធ្វើឡើង

ក្រោយការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍មិនទាន់បានរួមភេទនោះ

គឺពុំចាំបាច់រង់ចាំរយៈពេលអ៊ីដឌ្លៈនោះឡើយ។

ដូចជាអល់ឡោះបានមានបន្ទូលថា៖

(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ
 قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُونَهَا) سورة

الأحزاب 49

មានន័យថា៖ ឪពុកអ្នកដែលមានជំនឿ! ប្រសិនបើឪពុកអ្នកបានរៀប
 អាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាមួយស្រ្តីដែលមានជំនឿ បន្ទាប់មកអ្នកចង់លែង
 លះនាងមុនធ្វើការរួមភេទ គឺឪពុកអ្នកអាចលែងលះបាន ដោយពុំចាំ
 បាច់ឲ្យឪពុកនាងរង់ចាំរយៈពេលអ្វីដង្ហុះឡើយ។

៩-ការវិនិច្ឆ័យចំពោះភាពបរិសុទ្ធនៃគភ៌ ៖

ការវិនិច្ឆ័យពីភាពបរិសុទ្ធនៃគភ៌ ជាករណីចាំបាច់ ហើយមាន
 ច្រើនករណីដូចជា បុគ្គលដែលស្លាប់ចោលភរិយា ដែលកំពុងមាន
 គភ៌ ទារកដែលនៅក្នុងផ្ទៃនោះ ត្រូវមានចំណែកទទួលមរតកពីខ្មោច
 ឪពុក។ ប្រសិនបើ ស្រ្តីនោះយកប្តីថ្មី ប្តីនោះមិនអាចរួមភេទជាមួយ
 នាងបានទេ លុះត្រាតែស្រ្តីនោះមករដូវ ឬដឹងច្បាស់ថាមាន ឬគ្មាន
 ផ្ទៃពោះជាមុនសិន ដើម្បីងាយស្រួលកំណត់ថា តើទារកនោះជាកូន
 របស់នាងជាមួយប្តីដែលស្លាប់ទៅ ឬប្តីថ្មីរបស់នាង ហើយតើទទួល
 មរតកពីខ្មោចឪពុកបានដែរ ឬទេបើសិនជាទារកនោះជាកូនរបស់នាង
 ជាមួយប្តីទីមួយ កូននោះនឹងត្រូវទទួលបានចំណែកមរតក។
 ផ្ទុយទៅវិញ បើសិនជាការវិនិច្ឆ័យនោះបង្ហាញឲ្យឃើញថា ស្រ្តីនោះ
 បានមករដូវ ដូច្នេះពុំមានទារកដែលនឹងត្រូវទទួលមរតក ពីខ្មោច
 ឪពុកនោះឡើយ។

១០-ការងូតទឹក៖

ចាំបាច់ចំពោះស្រ្តីដែលបានមករដូវ ពេលជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវ ត្រូវងូតទឹកដម្រះសំអាតសព្វរាងកាយ។

យោងតាមប្រសាសន៍របស់ណាពីមូហាំម៉ាត់ ទៅកាន់ហ្វាទីម៖ ព្រឹទ្ធិទី អាព្វីហ្ស៊ីព្រៃសូថា៖

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: (فَإِذَا أَقْبَلَتِ الْحَيْضَةَ فُدَعِيَ

الصَّلَاةَ وَإِذَا أَذْبَرَتْ فَأَغْتَسِلِي وَصَلِّي) رواه البخاري

មានន័យថា៖ នៅពេលណាដែលមករដូវ ចូរអ្នកផ្អាកសូឡាត ហើយ ពេលណាអ្នកជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវ ចូរអ្នកងូតទឹកសំអាត និងប្រតិបត្តិសូឡាត ។

ប្រការដែលចាំបាច់បំផុតក្នុងការងូតទឹក ត្រូវចាក់ទឹកស្រោច ឲ្យបានសព្វរាងកាយ ឲ្យជ្រាបទឹកដល់ស្បែកក្បាល។ កាន់តែប្រសើរជាងនេះទៅទៀត គួរធ្វើតាមលក្ខណៈដែលមាននៅក្នុងប្រសាសន៍របស់ណាពីមូហាំម៉ាត់ នៅពេលដែលអាស្មាត ដែលជាកូនស្រីរបស់សាកាល់បានសួរគាត់ អំពីការងូតទឹកពេលជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវ ពេលនោះលោកក៏បានតបទៅវិញថា៖

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: (تَأْخُذُ إِحْدَاكُنَّ مَاءَهَا وَسِدْرَ

تَهَا فَتَطْهَرُ فَتُحْسِنُ الطُّهُورَ، ثُمَّ تَصُبُّ عَلَى رَأْسِهَا فَتَدْلِكُهُ دَلَكًا شَدِيدًا حَتَّى تَبْلُغَ شُئُونَ رَأْسِهَا ثُمَّ تَصُبُّ عَلَيْهَا الْمَاءَ ثُمَّ

تَأْخُذُ فِرْصَةً مُمْسِكَةً أَيْ قِطْعَةً قَمَاشٍ فِيهَا مِسْكٌ فَتَطْهَرُ بِهَا،
فَقَالَتْ أَسْمَاءُ: كَيْفَ أَتَطْهَرُ بِهَا؟ فَقَالَ: سُبْحَانَ اللَّهِ فَقَالَتْ

عَائِشَةُ لَهَا: تَتَّبِعِينَ أَثَرَ الدَّمِ) رواه مسلم

មានន័យថា៖ នាងត្រូវយកទឹក និងស្លឹកពុទ្រា មកលាងជម្រះសំអាត
បន្ទាប់មកចាក់ទឹកស្រោចពីលើក្បាល ហើយដុសឈ្មើឲ្យសព្វរហូត
ជ្រាបទឹកដល់ស្បែកក្បាល រួចដូតទឹកធម្មតា លាងជម្រះកាយ
បន្ទាប់មកទៀតយកក្រណាត់លាបទឹកអប់ទៅជូតកន្លែងនោះ។ ពេល
នោះអាស្មាក៏បានសួរទៀតថា៖ តើនាងខ្ញុំ ជូតសំអាតដោយរបៀប
ណា? ណាពីម្ងាត់ម៉ាត់ បានមានប្រសាសន៍ថា៖ ស្អាតស្អំហើយ
អស់ឡេះ! ពេលនោះអាអ៊ីសៈបាននិយាយទៅកាន់នាងថា៖ អ្នក
ជូតសំអាតតាមស្នាមឈាមនោះទៅ! ។

ណាពីម្ងាត់ម៉ាត់បានមានប្រសាសន៍ទៀតថា៖

(لَا إِنَّمَا يَكْفِيكَ أَنْ تَحْتِيَ عَلَى رَأْسِكَ ثَلَاثَ حَثِيَّاتٍ ثُمَّ تُفِيضِينَ
عَلَيْكَ الْمَاءَ فَتَطْهَرِينَ)

មានន័យថា៖ មិនបាច់ទេ! អ្នកគ្រាន់តែយកទឹក មកជ្រងសក់ក្បាល
បីដង រួចចាក់ទឹកស្រោចស្រប់លើខ្នង និងលាងជម្រះឲ្យស្អាតជាការ
ស្រេច ។

ចំពោះអ្នកដែលបានជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវចំពេលសឡាតចាំបាច់ត្រូវ
រុតរះទៅដូតទឹក ដើម្បីធ្វើការប្រតិបត្តិសឡាតឲ្យទាន់ពេលវេលា។
ប្រសិនបើកំពុងធ្វើដំណើរ ហើយគ្មានទឹក ឬក៏មានទឹកតែមិនអាចប្រើ

ប្រាស់ទឹកបាន ព្រោះខ្លាចមានការប៉ះពាល់ដែលអាចនាំឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ឬមិនអាចប្រើប្រាស់ទឹកបាន ដោយមូលហេតុមានដូច្នេះ នោះគេគ្រាន់តែតាមរំលឹកដូចជាតាមរំលឹកដើម្បីប្រតិបត្តិសឡាតជាកិច្ច បណ្តោះអាសន្នទំរាំជាសះស្បើយពីដើម ឬមានទឹកប្រើប្រាស់ឡើងវិញ។

មានស្ត្រីមួយចំនួនបានជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវចំពោះម៉ោងសឡាត តែបែរជាពន្យាការងូតទឹក រហូតហួសម៉ោងសឡាត ដោយសំអាងថា នាងមិនមានពេលគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីងូតទឹកសំអាតខ្លួន ប៉ុន្តែនេះពុំមែនជាលេស ឬហេតុផលឡើយ ព្រោះគេអាចធ្វើដោយសង្ខេបត្រឹមតែធ្វើតាមករណីយកិច្ចងូតទឹក រួចបំពេញសឡាតឲ្យទាន់ពេលវេលា លុះមានពេលគ្រប់គ្រាន់ហើយ ទើបនាងអាចសំអាត ខ្លួនប្រាណតាមសម្រួល។

ជំពូកទី ៥

ឈាមជីវិត (អ៊ីស្ទីហាឆ្នោះ) និងបញ្ញត្តិច្បាប់របស់វា

---

⁸ ការយកដី ឬខ្សាច់ស្ងួតដែលជ្រះស្អាតមកប្រើជំនួសការងូតទឹក។

អ៊ីស្មីហាដ្ឋោះ ជាឈាមជម្ងឺដែលធ្លាក់ជាបន្តបន្ទាប់ កើតឡើង ចំពោះស្រ្តីភេទ និងមាន រយៈពេលយូរអង្វែង មិនងាយនឹងបាត់ដូច ជាមួយថ្ងៃ ពីថ្ងៃក្នុងមួយខែនោះទេ។

ករណីទី១: ឈាមធ្លាក់មកមិនដាច់ គឺជាឈាមជម្ងឺ ដូចជាមានរៀប រាប់ក្នុងសៀវភៅកម្រងសុក្រិតរបស់សាសនវិទូ អាល់-ព្យុខវីដែលបាន ពាំនាំសម្តីរបស់អាអ៊ីសៈថា៖

لحديث عائشة رضي الله عنها قالت: (قالت فاطمة بنت أبي حبيش لرسول الله صلى الله عليه وسلم يارسول الله إني لا أطهر. وفي رواية: أستحاض فلا أطهر.)

មានន័យថា៖ ហ្វាទីម៉ៈ កូនស្រីរបស់អាហ្គីហ្ស៊ីព្យុស្ត បាននិយាយទៅ កាន់រស្មីលរបស់អាល់ឡោះថា៖ ឱរស្មីលុលឡោះ ខ្ញុំមិនជ្រះស្អាត សោះ! ហើយបើតាមកំណត់ត្រាផ្សេងទៀតបានឲ្យដឹងថា៖ ខ្ញុំនៅតែ បន្តមានឈាមជម្ងឺ មិនជ្រះស្អាតសោះ! ។

ករណីទី២: ការបាត់ឈាមជម្ងឺក្នុងរយៈខ្លីដូចជាកំណត់ត្រាមួយបាន ឲ្យដឹងថា ហាំណាស់កូនស្រីរបស់ឆ្នុះសិន បានមកជួបណាពីម្តហាំ ម៉ាត់ ហើយបានប្រាប់លោកថា៖

لحديث حمّة بنت جحش جاءت إلى النبي صلى الله عليه وسلم فقالت: (يارسول الله إني أستحاض حِيضَةً كَبِيرَةً شَدِيدَةً) رواه إمام

أحمد وأبو داود والترمذي

មានន័យថា៖ ឱរស្មីលរបស់អាល់ឡោះ! ពិតប្រាកដនាងខ្ញុំមានឈាម ជម្ងឺធ្លាក់មកខ្លាំងមែនទែន ។

លក្ខណៈផ្សេងៗនៃអ្នកមានឈាមជម្ងឺ

ចំពោះស្ត្រីដែលមានឈាមជម្ងឺមាន៣ យ៉ាង៖

1. ស្ត្រីមករដូវទៀងទាត់មុនពេលមានឈាមជម្ងឺ

ក្នុងករណីនេះ ត្រូវត្រឡប់ទៅមើលរយៈពេលទៀងទាត់ នៃឈាមរដូវរបស់ខ្លួនកាលពីមុន រួចកំណត់រយៈពេលដែលកំពុងធ្លាក់នាពេលបច្ចុប្បន្ន និងអនុវត្តឲ្យដូចករណីឈាមរដូវនោះ ក្រៅពីនេះ ត្រូវអនុវត្តដូចករណីឈាមជម្ងឺវិញ។

ឧទាហរណ៍៖ ស្ត្រីម្នាក់តែងតែមករដូវជាប្រចាំរយៈពេល៦ ថ្ងៃជារៀងរាល់ដើមខែ បន្ទាប់មកករណីឈាមជម្ងឺ បានកើតឡើងចំពោះនាងដែលជាហេតុធ្វើឲ្យមានឈាមធ្លាក់លើសពីរយៈពេល៦ថ្ងៃ។ ដូច្នេះរយៈពេលដែលនៃការមករដូវរបស់នាង គេគិតត្រឹមតែ៦ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ក្រៅពីនេះគេចាត់ទុកថា ជារយៈពេលដែលនាងធ្លាក់ឈាមជម្ងឺ។

ដូចជាមានកំណត់ត្រាមួយបានឲ្យដឹងតាមរយៈអាអ៊ីសៈថា៖

لحديث عائشة رضي الله عنها، أَنَّ فَاطِمَةَ بِنْتَ أَبِي حُبَيْشٍ قَالَتْ: "يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي أَسْتَحَاضُ فَلَا أَطْهَرُ أَفَادَعُ الصَّلَاةَ؟ قَالَ: لَا، إِنَّ ذَلِكَ عِرْقٌ، وَلَكِنْ دَعِيَ الصَّلَاةَ قَدَرِ الْأَيَّامِ الَّتِي كُنْتَ تَحِيضِينَ فِيهَا ثُمَّ اغْتَسِلِي وَصَلِّي" رواه البخاري ، وفي صحيح مسلم: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِمَا حَبِيبَةَ بِنْتَ جَحْشٍ:

"أَمْكُثِي قَدْرَ مَا كَانَتْ تَحْبِسُكِ حَيْضُكَ ثُمَّ اغْتَسِلِي وَصَلِّي"

មានន័យថា៖ ហ្វាទីម៖ កូនរបស់អាញ្ជីហ្វីព្រែស្ត បាននិយាយថា ៖ "ខ្ញុំ
ស្វិតរបស់អល់ឡោះ! នាងខ្ញុំនៅតែបន្តមានឈាមជម្ងឺធ្លាក់មកមិន
ជ្រះស្អាតសោះ តើនាងខ្ញុំត្រូវផ្អាកសឡាតដែរ ឬទេ? លោកបានតប
វិញថា៖ ទេ, នោះគឺជាឈាមជម្ងឺ។ តែអ្នកត្រូវផ្អាកសឡាតក្នុងរយៈ
ពេលប៉ុន្មានថ្ងៃដែលអ្នកធ្លាប់មករដូវប៉ុណ្ណោះ បន្ទាប់មកអ្នកត្រូវងូត
ទឹកសំអាតខ្លួន ហើយប្រតិបត្តិសឡាតជាធម្មតាវិញចុះ ។

ក្នុងសៀវភៅកម្រងសុក្រឹតរបស់សាសនវិទូមូស្លីមបានឲ្យដឹងថា
"ស្វិតរបស់អល់ឡោះបានមានប្រសាសន៍ទៅកាន់ អ៊ីមហាញ្ជ៍ព្រះ កូន
ជះសិនថា៖ "ចូរផ្អាកក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មាន(ថ្ងៃ) ដែលអ្នកធ្លាប់មានរដូវ
ប៉ុណ្ណោះ ក្រៅពីនេះ អ្នកងូតទឹកសំអាតខ្លួន ហើយប្រតិបត្តិសឡាត
ឡើងវិញជាធម្មតាចុះ ។

យោងតាមអំណះអំណាងខាងលើ វាបានបង្ហាញយើងឃើញថា
ចំពោះស្រ្តីដែលមានឈាមជម្ងឺជាប្រចាំនោះ ត្រូវតែកំណត់រយៈពេល
ឈាមរដូវ ដូចដែលខ្លួនធ្លាប់មករដូវពីមុនមក ក្រៅពីនេះត្រូវងូតទឹក
សំអាតខ្លួន ហើយត្រូវប្រតិបត្តិសឡាតជាធម្មតាឡើងវិញ។

2. ស្រ្តីដែលមករដូវមិនទៀងទាត់កាំងពីមុនពេលមានឈាមជម្ងឺ

ក្នុងករណីនេះ គេអាចបែងចែករវាងឈាមរដូវ និងឈាមជម្ងឺ
ដោយគេសម្គាល់លើលក្ខណៈឈាមមានពណ៌ខ្មៅខាប់ ឬមាន ក្លិន។
នេះបើសិនជាអាចបែងចែកដូច្នេះបាន គេនឹងអាចកំណត់រយៈពេល
មករដូវ និងត្រូវអនុវត្តឲ្យដូចករណី ឈាមរដូវក្នុងពេលធម្មតា។
ក្រៅពីនេះ គេចាត់ទុកថា វាជារយៈពេលដែលធ្លាក់ឈាមជម្ងឺនិងត្រូវ

អនុវត្តតាមករណីឈាមធម្មីនោះផងដែរ។ ឧទាហរណ៍៖ស្រ្តីម្នាក់មាន
ធ្លាក់ឈាមលើកដំបូង ហើយឈាមនោះធ្លាក់មិនដាច់សោះ ប៉ុន្តែ
នាងអាចសម្គាល់បានថា រយៈពេល១០ថ្ងៃជាឈាមពណ៌ខ្មៅ ហើយ
ក្រៅពីនេះជាឈាមពណ៌ក្រហមធម្មតា ឬនាងមានឈាមក្នុងរយៈ
ពេល១០ថ្ងៃដំបូងជាឈាមដែលមានលក្ខណៈខាប់ ហើយក្រៅពី នេះ
ជាឈាមរាវធម្មតា។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ឈាមដែលធ្លាក់មកនោះ ក្នុង
រយៈពេល១០ ថ្ងៃដំបូងមានក្លិន បន្ទាប់ពីនោះអត់មានក្លិនអ្វីទេ។

ដូច្នេះឧទាហរណ៍ខាងលើឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញថា ចំពោះស្រ្តីដែល
មករដូវមិនទៀងទាត់ ហើយមានឈាមធម្មីនោះ ត្រូវធ្វើការកំណត់
សម្គាល់រដូវរបស់ខ្លួន ដោយផ្អែកលើលក្ខណៈឈាមដែលមានពណ៌
ខ្មៅ ខាប់ ឬមានក្លិន។

ចំពោះឈាមដែលមិនមានលក្ខណៈទាំងបីខាងលើចាត់ទុកជា
ឈាមធម្មី។

ដូចជាមានការរៀបរាប់អំពីរឿងនេះ នៅក្នុងប្រសាសន៍របស់
ណាពីមូហាំម៉ាត៖

لِقَوْلِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِقَاطِمَةَ بِنْتِ أَبِي حُبَيْشٍ إِذَا
كَانَ دَمُ الْحَيْضِ فَإِنَّهُ أَسْوَدُ يُعْرِفُ، فَإِذَا كَانَ ذَلِكَ فَأَمْسِكِي عَنِ
الصَّلَاةِ فَإِذَا كَانَ الْآخِرُ فَتَوَضَّئِي وَصَلِّي فَإِنَّمَا هُوَ عِرْقٌ. رواه
أبو داود والنسائي.

មានន័យថា៖ ប្រសិនបើឈាមរដូវនោះ ប្រាកដជាមានពណ៌ខ្មៅ
ដែលគេស្គាល់យ៉ាងច្បាស់ ប្រសិនបើឃើញបែបនេះ ចូរអ្នកផ្អាក

សឡាត តែប្រសិនបើផ្សេងពីនេះ ចូរអ្នកយកទឹករំដួ ហើយប្រតិបត្តិ
សឡាតចុះ ព្រោះវាជាឈាមជម្ងឺទេ ។

៣-ស្រ្តីដែលមានរដូវមិនទៀងទាត់ និងគ្មានលក្ខណៈសម្គាល់ ច្បាស់លាស់

ចំពោះស្រ្តីដែលមានរដូវមិនទៀងទាត់ និងគ្មានលក្ខណៈសម្គាល់
ច្បាស់លាស់ ហើយមានឈាមជម្ងឺកើតឡើងជាមួយគ្នាផងនោះ
គឺគេអាចកំណត់រយៈពេលនៃការមករដូវ ដោយអនុវត្តតាមសភាព
ធម្មតារបស់ស្រ្តីភេទ គឺរយៈពេល៦ថ្ងៃ ឬ៧ថ្ងៃរៀងរាល់ខែដោយ
ចាប់ផ្តើមគិតចាប់តាំងពីថ្ងៃដំបូងដែលស្រ្តីនោះចាប់ផ្តើមមករដូវរហូត
ដល់ថ្ងៃ ទី៦ ឬថ្ងៃទី៧ ក្រៅពីនេះគេចាត់ទុកវាជារយៈពេលដែល នាង
ធ្លាក់ ឈាមជម្ងឺ។ ឧទាហរណ៍ថា ស្រ្តីម្នាក់ចាប់ផ្តើមមករដូវនៅថ្ងៃទី៥
នៃដើមខែ ហើយឈាមនោះនៅតែបន្តធ្លាក់មកមិនឈប់។ ដោយ
នាងមិនអាចបែងចែកឲ្យបានដាច់រវាងឈាមរដូវ និងឈាមជម្ងឺដូច្នេះ
នាងអាចកំណត់រយៈ ពេលនៃឈាមរដូវរបស់នាងដោយគិតចាប់ ពី
ថ្ងៃទី៥ រហូតដល់រយៈពេល៦ ថ្ងៃ ឬ៧ ថ្ងៃរៀងរាល់ខែ ហើយក្រៅ
ពីថ្ងៃទាំងនេះ វាជារយៈពេលដែលនាងធ្លាក់ឈាមជម្ងឺ។

ដូចជាមានការរៀបរាប់អំពីបញ្ហានេះក្នុងកំណត់ត្រាមួយ ដែល
បានឲ្យដឹងដោយហាំណាស់ ជាកូនស្រីរបស់ផ្ទះស៊ុន បាននិយាយ
ប្រាប់រ៉ស្មីល របស់អល់ឡោះថា៖

لَحْدِثَ حَمْنَةً بِنْتُ جَحْشٍ جَاءَتْ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
فَقَالَتْ: (يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي أَسْتَحَاضُ حَيْضَةً كَبِيرَةً شَدِيدَةً فَمَا تَرَى
فِيهَا؟ قَدْ مَنَعْنِي الصَّلَاةَ وَالصِّيَامَ ، فَقَالَ: أَنْعْتُ لَكَ" أَصِفُ لَكَ

اسْتَعْمَالَ الْكُرْسُفِ " وَهُوَ قُطْنٌ " تَضَعِيْنَهُ عَلَى الْفَرْجِ، فَإِنَّهُ
يَذْهَبُ الدَّمُ، قَالَتْ: هُوَ أَكْثَرُ مِنْ ذَلِكَ. وَفِيهِ قَالَ: " إِنَّمَا هَذَا
رَكْضَةٌ مِنْ رَكْضَاتِ الشَّيْطَانِ فَتَحِيْضِيْ سِتَّةَ أَيَّامٍ أَوْ سَبْعَةَ فِي
عِلْمِ اللَّهِ تَعَالَى، ثُمَّ اغْتَسِلِيْ حَتَّى إِذَا رَأَيْتِ أَنَّكَ قَدْ طَهَّرْتِ
وَأَسْتَنْقَيْتِ فَصَلِّيْ أَرْبَعًا وَعِشْرِينَ أَوْ ثَلَاثًا وَعِشْرِينَ لَيْلَةً
وَأَيَّامَهَا وَصُومِيْ " رواه إمام أحمد وأبو داود والترمذي.

មានន័យថា៖ ឱវស្សីលុបសំអល់ឡោះ! ពិតប្រាកដនាងខ្ញុំមានឈាម
ជម្ងឺធ្លាក់ មកច្រើនមែនទែន តើវស្សីលុបឡោះយល់យ៉ាងណាដែរ?
ឈាមនេះនៅតែ ហូរមកជាប់ធ្វើឲ្យនាងខ្ញុំមិនអាចប្រតិបត្តិសូឡាត
និងបូសបានឡើយ។ លោក បានតបវិញថា៖ ខ្ញុំនឹងប្រាប់អ្នកពីរបៀប
ប្រើប្រាស់សំលីទ្រាប់លើទ្វារមាស ដែលអាចបំបាត់ឈាមនោះ។
នាងបានតទៅវិញថា៖ ឈាមនោះធ្លាក់មកច្រើនពេក។ ក្នុងកំណត់
ត្រាមួយទៀតបានឲ្យដឹងថា៖ "នោះគឺជារបស់បិសាច ប៉ុណ្ណោះ" ។
ឈាមរដូវដែលអល់ឡោះបានកំណត់នោះមានតែរយៈពេល ៦ ថ្ងៃ
ឬ៧ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ។ បន្ទាប់មកអ្នកត្រូវងូតទឹកសំអាតខ្លួនប្រាណ លុះអ្នក
បានឃើញថា ខ្លួនអ្នកបានជ្រះស្អាតឡើងវិញហើយនោះ អ្នកត្រូវ
ប្រតិបត្តិសូឡាត និងបូសរយៈពេល២៤ ថ្ងៃ ឬ២៣ ថ្ងៃចុះ។

ប្រសាសន៍របស់ណាពីមូហាំម៉ាត់ដែលបានលើកឡើងថា៖ រយៈ
ពេល៦ ថ្ងៃ ឬ៧ ថ្ងៃ។ នេះពុំមែនជាជម្រើសរបស់ស្ត្រីគ្រប់រូបនោះទេ
តែជាការកំណត់ក្នុងករណីចាំបាច់ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះស្រ្តីដែលមានរដូវមិនទៀងទាត់ហើយពុំមានលក្ខណៈសម្គាល់
នោះទេ នាងអាចពិនិត្យមើលលក្ខណៈដូចគ្នា ឬស្រដៀងគ្នា មាន
តាំងពីរូបរាង អាយុ សាច់សារលោហិត និងការកំណត់សម្គាល់ផ្សេង
ទៀតរវាងនាង និងស្រ្តីដទៃ។ បើឃើញថាស្រ្តីដែលមានលក្ខណៈ
ស្រដៀងគ្នានោះ មានរដូវរយៈពេល៦ ថ្ងៃ ដូច្នេះត្រូវកំណត់រដូវរបស់
នាងក្នុងរយៈពេល ៦ ថ្ងៃដែរ។ ប្រសិនបើរយៈពេល៧ ថ្ងៃ ត្រូវកំណត់
រយៈពេល៧ ថ្ងៃដូច គ្នា។ បែបបទនៃអ្នកដែលមាន លក្ខណៈស្រដៀង
គ្នានឹងអ្នកមានឈាមជម្ងឺ ជួនកាលឈាមអាចហូរចេញពីទ្វារមាស
ដោយមូលហេតុនៃ ការរះកាត់ស្បូន ចងស្បូន និងមូលហេតុផ្សេង
ទៀត ដែលអាចចែក ចេញជាពីរផ្នែកផ្សេងគ្នាដូចតទៅ៖

១-ចំពោះស្រ្តីដែលទទួលការរះកាត់ស្បូនទាំងស្រុង ឬចងស្បូន
នាងអត់មានរដូវទេ។ ដូច្នេះនាងមិនអាចអនុវត្តដូចក្នុងករណីឈាម
រដូវបានឡើយ។ ប្រសិនបើនាងឃើញមានឈាមក្រហមស្រាលល្អក់
ឬសើម ក្រោយពីជ្រះស្អាត នាងមិនត្រូវផ្អាកសឡាត និងបួសនោះទេ
នាងអាចធ្វើការរួមភេទជាមួយប្តីរបស់នាង បានធម្មតាដោយមិនចាំ
បាច់ងូតទឹកសំអាតខ្លួនពីឈាមប្រភេទនេះនោះឡើយ។ ប៉ុន្តែនាងចាំ
បាច់ត្រូវលាងសំអាត ហើយយកក្រណាត់មកទ្រាប់ន្លែង ទ្វារមាស
របស់នាងដើម្បីកុំឲ្យឈាមហូរប្រលាក់ខ្លួនរបស់នាង។

ម្យ៉ាងទៀតនាងត្រូវយកទឹករ្ងន្ទ (យកទឹកសំពះឃ្លាំង) នៅរៀងរាល់
ពេលដែលនាងចង់ប្រតិបត្តិការស្លាតហូរទូ ក្រៅពីនេះនាងចង់
យក ទឹករ្ងន្ទពេល ណាក៏បានដែរ។

២-ចំពោះស្រ្តីដែលទទួលការវះកាត់ តែគេមិនដឹងច្បាស់ថានាង អាចមាន ឬមិនអាចមានរដូវនោះ គឺត្រូវអនុវត្តដូចករណីស្រ្តីមាន ឈាមជម្ងឺដែរ។

ដូចជាណាពីម្លប់កាំម៉ាត់បានមានប្រសាសន៍ទៅកាន់ ហ្វាទីម៖
កូនស្រីរបស់អាព្វហ្វីព្រែស្តថា៖

قوله صلى الله عليه وسلم لفاطمة بنت حبيش: "إِنَّمَا ذَلِكَ

عِرْقٌ وَلَيْسَ بِالْحَيْضَةِ فَإِذَا أَقْبَلَتِ الْحَيْضَةَ فَأُتْرِكِي الصَّلَاةَ "

មានន័យថា៖ ពិតប្រាកដ នោះគឺជាឈាមជម្ងឺ មិនមែនជាឈាម រដូវទេ ពេលអ្នកមានរដូវ អ្នកត្រូវផ្អាកសឡាត ។

ប្រសាសន៍របស់លោកមានន័យថា ស្រ្តីដែលមានរដូវក៏អាចមាន ឈាមជម្ងឺដែលអាចកើតមានឡើង និងអាចបាត់ទៅវិញ។ ចំណែក ស្រ្តីដែលគ្មានរដូវវិញ គឺឈាមដែលធ្លាក់មកគេហៅថាឈាមជម្ងឺ។

***

ឈាមជម្ងឺ និងបញ្ញត្តិច្បាប់

យើងបានដឹងរួចមកហើយអំពីឈាមរដូវ និងឈាមជម្ងឺ ហើយ ពេលណាគេចាត់ទុកឈាមនោះជាឈាមរដូវ ពេលណាគេចាត់ទុក ឈាមនោះជាឈាមជម្ងឺនិងបញ្ញត្តិច្បាប់របស់វា។ ចំពោះស្រ្តីដែល មានឈាមជម្ងឺ គឺដូចស្រ្តីដែលជ្រះស្អាតពីឈាមរដូវ គ្មានភាពខុស គ្នារវាងអ្នកមានឈាមជម្ងឺ និងអ្នកជ្រះស្អាតពីឈាម រដូវនោះឡើយ លើកលែងតែចំនុចមួយចំនួនដែលគេបានកំណត់ ដូចខាងក្រោម៖

១-អ្នកដែលមានឈាមជម្ងឺ ចាំបាច់ត្រូវយកទឹករ្ងន្ទរៀងរាល់ពេល ដែលគេចង់ធ្វើការប្រតិបត្តិសឡាត។

ដូចជាណាពីម្ល៉ោះហាំម៉ាត់លោកបានមានប្រសាសន៍ទៅ កាន់ហ្វាទីម៖
កូនរបស់ហ្វាទីម៖

قوله صلى الله عليه وسلم لفاطمة بنت حبيش: " ثُمَّ تَوَضَّئِي لِكُلِّ

صَلَاةٍ " البخاري

មានន័យថា៖ បន្ទាប់មកអ្នកត្រូវយករ្ងន្ទ រៀងរាល់ពេលប្រតិបត្តិការ សឡាត ។

២-អ្នកមានឈាមជម្ងឺត្រូវសំអាតស្នាមឈាម ហើយយកក្រណាត់ ឬសំឡីទ្រាប់កន្លែងទ្វាមាស មុននឹងយករ្ងន្ទ។

ដូចជាណាពីម្ល៉ោះហាំម៉ាត់បានមានប្រសាសន៍ទៅកាន់ហាំណាស់ថា៖

قوله صلى الله عليه وسلم لِحَمَّة: " أَنْعْتُ لِكَ الْكَرْسَفَ فَإِنَّهُ

يُذْهِبُ الدَّمَ قَالَتْ: فَإِنَّهُ أَكْثَرُ مِنْ ذَلِكَ ، قَالَ فَاتَّخِذِي ثَوْبًا ،

قَالَتْ: هُوَ أَكْثَرُ مِنْ ذَلِكَ ، قَالَ : فَتَلْجَمِي "

មានន័យថា៖ ខ្ញុំនឹងប្រាប់អ្នកអំពីរបៀបប្រើប្រាស់សំឡី ទ្រាប់លើទ្វាមាស ដែលអាចបំបាត់ឈាមនោះ។ នាងតបទៅវិញថា ឈាមនោះ ធ្លាក់មកច្រើនណាស់។ លោកនិយាយថា៖ យកក្រណាត់ទប់ថែម ទៀត។ នាងឆ្លើយទៀតថា៖ នៅតែមិនអាចទប់ឈាមនោះបាន។ លោកប្រាប់ថា៖ រកវិធីទប់វាទៅ។

មានប្រសាសន៍របស់ណាពីម្យ៉ាងម៉ាត់មួយទៀតដែលបញ្ជាក់ថា ឈាមនោះ មិនប៉ះពាល់ដល់ស្មឡាតរបស់ស្រ្តី ដោយលោកបានមានប្រសាសន៍ទៅកាន់ ហ្វាទីម៖ កូនអាពីហ្វីព្ត៖

قوله صلى الله عليه وسلم لفاطمة بنت حبيش: "اجتنبِي الصَّلَاةَ أَيَّامَ حَيْضِكَ ثُمَّ اغْتَسِلِي وَتَوَضَّئِي لِكُلِّ صَلَاةٍ ثُمَّ صَلِّيْ وَإِنَّ قَطْرَ الدَّمِ عَلَى الْحَصِيرِ"
رواه أحمد وابن ماجه

មានន័យថា៖ ចូរអ្នកជ្អាកស្មឡាតសិនចុះ ក្នុងកំឡុងពេលដែលអ្នកកំពុងមករដូវ បន្ទាប់មកត្រូវងូតទឹកសំអាតខ្លួន និងយកវត្ថុរៀងរាល់ពេលប្រតិបត្តិស្មឡាត ហើយចូរប្រតិបត្តិស្មឡាតចុះទោះបីជាឈាមនោះហូរជាតំណក់លើកន្ទេលក៏ដោយ ។

៣-ការរួមភេទ :

បញ្ហានេះមានទស្សនៈផ្សេងគ្នាក្នុងចំណោម សាសនវិទូអ៊ីស្លាមថា តើគួរអនុញ្ញាតឲ្យប្តីធ្វើការរួមភេទជាមួយប្រពន្ធ ដែលមានឈាមជម្ងឺដែរ ឬទេ ប្រសិនបើការរួមភេទនោះមិនមានផលអាក្រក់ដល់ប្រពន្ធទេនោះ? តាមពិតការរួមភេទជាមួយប្រពន្ធដែលមានឈាមជម្ងឺនោះត្រូវបានអនុញ្ញាត ព្រោះនៅជំនាន់ណាពីមានស្រ្តីភាគច្រើនអាយុ១០ឆ្នាំ ឬលើសពីនេះតែងមានឈាមជម្ងឺហើយពុំមានបញ្ញត្តិច្បាប់ណាហាមឃាត់ការរួមភេទនោះឡើយ ទាំងក្នុងបន្ទូលរបស់អល់ឡោះជាម្ចាស់និងប្រសាសន៍របស់ណាពីម្យ៉ាងម៉ាត់។

ប៉ុន្តែត្រូវបានហាមឃាត់ការរួមភេទជាមួយស្រ្តី ដែលកំពុងមករដូវទៅវិញ។ ដូចអល់ឡោះជាម្ចាស់បានមានបន្ទូលថា៖

قال تعالى: (فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ)

سورة البقرة 222

មានន័យថា៖ ដូច្នេះ ចូរព្យាបាលអ្នកជឿសាង ការរួមភេទជាមួយប្រពន្ធ
ខណៈពេលដែលនាងកំពុងតែមករដូវ ។

ក្រៅពីឈាមរដូវដូចជា ឈាមជម្ងឺស្រ្តីអាចប្រតិបត្តិសង្សារបាន
ដូច្នេះស្រ្តីក៏អាចអនុវត្តការរួមភេទជាមួយស្វាមីរបស់នាងបានដែរ ពី
ព្រោះឈាមទាំងពីរមានលក្ខណៈខុសគ្នាទាំងផ្នែករូបភាព និងបញ្ញត្តិ
ច្បាប់។

*****

ពូកឆ័ង

ឈាមឆ្លងទន្លេ (នីហ្វាស)

នីហ្វាស គឺជាឈាមដែលចេញមកតាមស្បូន ដោយមូលហេតុ
សម្រាលកូន។

ឈាមនេះអាចចេញមកព្រមគ្នា ជាមួយការសម្រាលកូន ឬ
ក្រោយពីការសម្រាលកូនរួច ឬក៏អាចកើតមាន មុនពេលសម្រាល
កូនពីរ ឬ បីថ្ងៃ ថែមទាំងមានការ ឈឺចុកចាប់ក្នុងពោះទៀតផង។

សាសនវិទូ ស្ត្រីខុលអ៊ីស្លាម អ៊ីបនូតៃមីយ៉ៈ បាននិយាយថា៖
ឈាមដែលធ្លាក់មកពេលចាប់ផ្តើមឈឺពោះមកនោះ គឺជាឈាមឆ្លង
ទន្លេ ហើយគេមិនកំណត់រយៈពេលពីរ ឬបីថ្ងៃនោះឡើយ។

ការឈឺពោះនេះជាសញ្ញាសម្គាល់ថាស្រ្តីនឹងជិតសម្រាលកូន ប្រសិនបើគ្មានការឈឺចុកចាប់ទេនោះ ពុំមែនជាឈាមឆ្លងទន្លេនោះទេ។

ក្រុមសាសនាវិទូអ៊ីស្លាមមានការខ្វែងយោបល់គ្នាថា តើគួរកំណត់រយៈពេលតិច ឬច្រើន ឬយ៉ាងណា? សាសនាវិទូខាងលើ បានបន្ថែមទៀតថា៖ ឈាមឆ្លងទន្លេនោះ ពុំមានការកំណត់រយៈពេលតិច ឬច្រើននោះឡើយ ។

ឧទាហរណ៍៖ ស្រ្តីម្នាក់បានធ្លាក់ឈាមរយៈពេលលើសពី៤០ថ្ងៃ ៦០ថ្ងៃ ឬ៧០ថ្ងៃ ក្រោយមកឈាមនោះក៏បានបាត់ទៅវិញនេះគេហៅថាឈាមឆ្លងទន្លេ។

ប៉ុន្តែប្រសិនបើ ឈាមនៅតែបន្តហូរមករហូតនោះ គេកំណត់ឈាមឆ្លងទន្លេត្រឹមតែរយៈពេល៤០ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ក្រៅពីនេះគេចាត់ទុកវាជាឈាមជម្ងឺ។

កំណត់សម្គាល់៖

ប្រសិនបើស្រ្តីម្នាក់ធ្លាប់មានឈាមឆ្លងទន្លេរយៈពេល៤០ថ្ងៃយ៉ាងទៀងទាត់ តែបើក្នុងករណីឈាមនេះធ្លាក់ លើសពីមុន ឬក៏មានសញ្ញាសម្គាល់ថា នាងជិតឈប់ធ្លាក់ឈាម នោះ នាងត្រូវរង់ចាំរហូតដល់ពេលអ បើពុំដូច្នោះទេ នាងត្រូវងូតទឹក នៅត្រង់ពេលដែលឈាមធ្លាក់បានចំនួន៤០ ថ្ងៃ ព្រោះនេះជារយៈពេលដែលស្រ្តីភាគ ច្រើនឈប់ធ្លាក់ឈាមលើកលែងតែ ចំពោះស្រ្តីនោះមានរដូវនាងត្រូវរង់ចាំរហូតដល់អស់រដូវក្រោយពីអស់រដូវ ទើបនាងងូតទឹកសំអាតខ្លួន។

តែប្រសិនបើឈាមនៅតែបន្តធ្លាក់មិនឈប់នោះ គេចាត់ទុកវាជាឈាមជម្ងឺហើយត្រូវអនុវត្តឲ្យដូចករណីឈាមជម្ងឺ។ ផ្ទុយទៅវិញ

បើស្រ្តីនោះឈប់ធ្លាក់ឈាម មុនរយៈពេល៨០ ថ្ងៃ
 នាងត្រូវងូតទឹកសំអាតខ្លួនរួចប្រតិបត្តិសឡាត និងបំពេញនូវករណី
 កិច្ចផ្សេងៗហើយអាចធ្វើការរួមភេទ ជាមួយស្វាមីរបស់នាងបាន។
 លើកលែងការឈប់ធ្លាក់ឈាមនោះមានរយៈពេល តិចជាងមួយថ្ងៃ
 នោះគេមិនចាត់ទុកថាជ្រះស្អាត ហើយក៏មិនអាចធ្វើការរួមភេទជា
 មួយស្វាមីបាននោះឡើយ។ ប្រសិនបើស្រ្តីនោះរលូតកូនឈាមដែល
 ហូរចេញមកនោះពុំមែនជាឈាមឆ្លងទន្លេនោះទេ
 តែវាជាឈាមជម្ងឺទៅវិញ។
 រយៈពេលតិចបំផុតដែលគេចាត់ទុកគភ៌ក្នុងថ្ងៃ ជាទារកដែលពេញ
 លក្ខណៈជាមនុស្សនោះ គឺរយៈពេល៨០ ថ្ងៃ ហើយតាមធម្មតាគឺ
 រយៈពេល៩០ ថ្ងៃទើបអាចសម្គាល់បានថាទារកនោះពេញលក្ខណៈ
 ជាមនុស្សពិតប្រាកដ។

បញ្ញត្តិច្បាប់នៃឈាមឆ្លងទន្លេ

បញ្ញត្តិច្បាប់ទាក់ទងនឹងឈាមឆ្លងទន្លេ និងឈាមរដូវ មានលក្ខណៈ
 ដូចគ្នា លើកលែងតែក្នុងករណីមួយចំនួនតែប៉ុណ្ណោះ៖
 ១-ការកំណត់រយៈពេលរង់ចាំអ៊ីដ្ឋ្នៈ នៃការលែងលះពុំមែនអាស្រ័យ
 លើឈាមឆ្លងទន្លេទេ។
 ប្រសិនបើការលែងលះធ្វើឡើងមុនពេលឆ្លងទន្លេ នោះរយៈពេលរង់
 ចាំអ៊ីដ្ឋ្នៈ គឺក្រោយពេលសម្រាលកូនរួច។
 តែបើការលែងលះនោះធ្វើឡើងក្រោយពេលសម្រាលកូននោះ រយៈ
 ពេលរង់ចាំអ៊ីដ្ឋ្នៈ គឺរហូតដល់ឃើញមានរដូវឡើងវិញដូចដែលបាន

រៀបរាប់រួច។

២-ការកំណត់រយៈពេលរង់ចាំអ៊ីដ្ឋូក្រោយពីសម្បថអ៊ីឡាក^(៩)(ایلا)

គេមិនកំណត់តាមរយៈឈាមរដូវ ឬឈាមឆ្លងទន្លេឡើយ។

ពេលណាបុរសជាប្តីបានស្បថដូច្នេះ

ហើយភរិយាបានទាមទារឲ្យធ្វើការរួមភេទនោះ

គេត្រូវកំណត់រយៈពេលសម្រាប់ប្តីបួនខែ

ដោយគិតចាប់ពីពេលដែលខ្លួនបានស្បថ រហូតដល់រយៈពេលបួនខែ

ទើបគេបង្ខំឲ្យស្វាមីត្រូវជ្រើសរើស

ថាតើត្រូវជានាជាមួយប្រពន្ធឡើងវិញ

ឬត្រូវលែងលះ។

ប្រសិនបើខ្លួនបានរង់ចាំអស់រយៈពេលបួនខែ

រួចក៏

ស្រាប់តែប្រពន្ធបានសម្រាលកូន និងមានឈាមឆ្លងទន្លេនោះ ប្តី

ត្រូវរង់ចាំរយៈពេលបួនខែពីលើនោះបន្ថែមទៀត។

ចំណែកឯឈាមរដូវវិញ គេពុំបានកំណត់ដូចឈាមឆ្លងទន្លេឡើយ។

៣-កត្តាកំណត់ចំពោះស្រ្តីដែលពេញវ័យនោះ គឺដោយសារការមាន

រដូវ មិនមែនដោយសារការធ្លាក់ឈាមឆ្លងទន្លេនោះឡើយ ព្រោះ

ទាល់តែមានរដូវទើបស្រ្តីអាចបន្តពូជបាន។ ដូច្នេះការគ្រប់អាយុរបស់

ស្រ្តី គឺសម្គាល់នៅត្រង់ស្រ្តីនោះមានរដូវ។

៤-ឈាមរដូវមានពេលរបស់វា ដែលនឹងកើតមានចំពោះស្រ្តីក្នុងពេល

វេលាទៀងទាត់។ ឧទាហរណ៍ថា ស្រ្តីដែលធ្លាប់មានរដូវរយៈពេល

៨ថ្ងៃ ស្រាប់តែពេលមួយនោះមានតែរយៈពេល៨ថ្ងៃក៏បាត់ទៅវិញ

^៩ -អ៊ីឡាកជាពាក្យសម្បថដែលប្តីបានស្បថចំពោះអស់ឡោះថា ខ្លួននឹងមិនធ្វើការ
រួមភេទជាមួយប្រពន្ធខ្លួនជាដាច់ខាត ឬរយៈពេលលើសពីបួនខែ។

ក្នុងរយៈពេលពីរថ្ងៃក្រោយមក នាងក៏មានរដូវឡើងវិញក្នុងថ្ងៃទី៧ និងទី៨។ ពីរថ្ងៃចុងក្រោយនេះក៏គេចាត់ទុកថាជាឈាមរដូវដែរ។ ចំណែកឈាមឆ្លងទន្លេវិញ ប្រសិនបើស្រ្តីនោះអស់មុនគម្រប់៤០ថ្ងៃ ហើយ ស្រាប់តែឃើញឡើងវិញ ក្នុងកំឡុងរយៈពេល៤០ថ្ងៃដដែល នោះគេចាត់ទុកថាជាឈាមជម្ងឺ ហើយនាងត្រូវប្រតិបត្តិសឡាត និងប្រតិបត្តិការតព្វកិច្ចផ្សេងៗទៀត។ ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើពិនិត្យ ទៅឃើញថា វាជាឈាមរដូវនោះ នាងត្រូវអនុវត្តតាមករណីឈាម រដូវវិញនេះជាការអនុវត្តតាមនិកាយ អ៊ីម៉ាហាំព្លេលី ។ ជាមួយនេះ មានសាសនវិទូមួយចំនួនបានចាត់ទុកឈាមដែលធ្លាក់មកវិញក្រោយ ពេលរាំងមួយរយៈពេលនោះជាឈាមឆ្លងទន្លេ លើកលែងតែឈាមដែល ធ្លាក់រហូតមិនឈប់នោះគេចាត់ទុកវាជាឈាមជម្ងឺទៅវិញ។

ដូចដែលមានសរសេរនៅក្នុងសៀវភៅអាល់មូហ្គនី (المغني) ស្តីអំពី មេនិកាយអ៊ីម៉ាម៉ាលិក ដែលបានលើកឡើងថា៖ ចំពោះស្រ្តីដែល បានឃើញឈាមបន្ទាប់ពីរាំងរយៈពេលពីរ ឬបីថ្ងៃនោះ ក៏ជាឈាម ឆ្លងទន្លេដែរ។បើពុំដូច្នោះទេ គឺជាឈាមរដូវ នេះក៏ជាទិសដៅដែល សាសនវិទូស្តុខុលអ៊ីស្លាមអ៊ីបនូតៃមីយ៉ៈប្រកាន់យកផងដែរ ។

តាមពិតគ្មានឈាមណាមួយដែលមានលក្ខណៈគួរឲ្យសង្ស័យនោះទេ តែចំនុចដែលស្មុគស្មាញនោះ គឺជារឿងបន្ទាប់បន្សំជាគំនិតទស្សនៈ និងមតិយោបល់របស់សាសនវិទូប៉ុណ្ណោះ។ ចំណែកអាល់គូរអាន និងស៊ីណ្តៈរបស់ណាពីមូហាំម៉ាត់គឺបានបកស្រាយយ៉ាងក្បោះក្បាយ អំពីបញ្ហាទាំងនេះ។ អល់ឡោះមិនដាក់កាតព្វកិច្ចទៅលើបុគ្គលណា ម្នាក់ឲ្យឬសឬដើរផ្សំវិញកាក់ព្នះពីរដងនោះទេ លើកលែងតែបុគ្គល

នោះធ្វើមិនបានគ្រប់លក្ខណៈ ទើបតម្រូវឲ្យបំពេញឡើងវិញ។ ទ្រង់
មេត្តា ករុណា សណ្តោសប្រណីណាស់ ទ្រង់មិនដាក់កាតព្វកិច្ចលើ
ខ្ញុំបម្រើរបស់ទ្រង់ រហូតដល់ថ្នាក់ពួកគេធ្វើមិនកើតនោះទេ។
ដូចដែលទ្រង់បានមានបន្ទូលថា៖

قال تعالى: (لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا)

سورة البقرة 286

មានន័យថា៖ អស់ឡោះមិនដាក់កាតព្វកិច្ចឲ្យលើសពីសមត្ថភាព
មនុស្សដែលអាចធ្វើបាននោះឡើយ។
ទ្រង់បានមានបន្ទូលទៀតថា៖

قال تعالى: (فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ) سورة التغابن 16

មានន័យថា៖ ចូរពួកអ្នកកោតខ្លាចអស់ឡោះ តាមលទ្ធភាពដែល
អាចធ្វើទៅបាន។

ទាក់ទងនឹងឈាមរដូវ

ប្រសិនបើឈាមនោះឈប់ធ្លាក់មុនរយៈពេលដែលធ្លាប់មានរដូវក្នុង
ករណីនេះ គេអនុញ្ញាតឲ្យប្តីអាចធ្វើការរួមភេទ

ជាមួយប្រពន្ធរបស់ខ្លួនបាន។ ចំណែកឈាមឆ្លងទន្លេវិញ ប្រសិនបើ
ឈាមនោះឈប់ធ្លាក់មុនរយៈពេល៩០ថ្ងៃ ពុំមែនជាការគាប់ប្រសើរ
ចំពោះស្វាមី ដែលចង់ធ្វើការរួមភេទជាមួយប្រពន្ធរបស់ខ្លួននោះទេ។
នេះជាទស្សនៈរបស់មេនិកាយអ៊ីម៉ាអៈម៉ាត់ ហាំព្វាល់។

តែតាមពិតនោះ បើទោះបីជាថ្មីនោះធ្វើការរួមភេទជាមួយប្រពន្ធ
របស់ខ្លួនក៏មិនមានបញ្ហាអ្វីកើតឡើងនោះដែរ។

***

ជំពូកទី៧

បញ្ញត្តិច្បាប់ទាក់ទងនឹងការប្រើវិធីឧបសគ្គ ឬការធ្វើឲ្យឆាប់មានផ្ទុះ

អាពាហ៍ពិពាហ៍ និងរបបអាពាហ៍ពិពាហ៍យកកូនចេញ

ស្ត្រីដែលអាចប្រើប្រាស់វិធីធ្វើឲ្យរាំងរដូវមានលក្ខខណ្ឌពីរយ៉ាង៖
លក្ខខណ្ឌទី១: ការប្រើវិធីនេះមិនមានផលប៉ះពាល់ និងគ្រោះថ្នាក់
ដល់សុខភាព ប្រសិនបើខ្លាចមានគ្រោះថ្នាក់ពុំអាចប្រើប្រាស់វិធីនេះ
បានឡើយ។ ដូចជាអល់ឡោះបានមានបន្ទូល៖

قال تعالى: (وَلَا تُقْبَلُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ)

سورة البقرة 195

មានន័យថា: ចូរព្យាក្សកុំធ្វើឲ្យខ្លួនឯង ធ្លាក់ក្នុងភាពមហន្តរាយឲ្យ
សោះ ។

ទ្រង់បានមានបន្ទូលទៀតថា៖

قال تعالى: (وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا) سورة

النساء 29

មានន័យថា៖ ហើយចូរពួកអ្នកកុំសម្លាប់ខ្លួនឯង ពិតប្រាកដ
អស់ទៀត៖ អានិតស្រឡាញ់ពួកអ្នក ។

លក្ខខណ្ឌទី២៖ ត្រូវមានការអនុញ្ញាតពីប្តី ។ ឧទាហរណ៍ថា ស្រ្តី
ម្នាក់កំពុងរង់ចាំរយៈពេលអ៊ីដ្ឋូន៖ពីការលែងលះ ក្នុងពេលនេះប្តីត្រូវ
ទទួលខុសត្រូវផ្គត់ផ្គង់ ចំពោះប្រពន្ធលើការស្នាក់នៅ ចំណីអាហារ
និងសម្លៀកបំពាក់ជាដើម។

ដោយឆ្លៀតឱកាសដើម្បីទទួលបានការផ្គត់ផ្គង់ពីប្តី ស្រ្តីបានប្រើ
ប្រាស់វិធីពន្យារ

ឬទប់ស្កាត់រដូវក្នុងគោលបំណងពន្យារពេលឲ្យបានយូរ។

ក្នុងករណីនេះ គេមិនអនុញ្ញាតឲ្យស្រ្តីប្រើប្រាស់វិធីពន្យារ
ការមានរដូវនោះឡើយ លុះត្រាតែមានការឯកភាពពីប្តី។

ម្យ៉ាងវិញទៀតបើការប្រើប្រាស់វិធីទប់ស្កាត់ការមានរដូវអាចបង្ក
ឲ្យគ្មានផ្ទៃពោះនោះ ក៏ចាំបាច់ត្រូវតែមានការអនុញ្ញាតពីប្តីផងដែរ។
ស្រ្តីគ្រប់រូបគួរជៀសវាងពីការប្រើប្រាស់វិធីបែបនេះ ព្រោះវាជាការ
ប្រសើរ លើកលែងតែក្នុងករណីចាំបាច់បំផុត និងខានមិនបាន។

ការប្រើប្រាស់វិធីឲ្យឆាប់មានរដូវត្រូវមានលក្ខខណ្ឌពីរជាចាំបាច់៖
លក្ខខណ្ឌទី១៖ គេមិនអនុញ្ញាតឲ្យស្រ្តីប្រើប្រាស់វិធីនេះក្នុងបំណង
រួចផុតពីកាតព្វកិច្ច។ ឧទាហរណ៍ថា៖ ស្រ្តីម្នាក់ប្រើប្រាស់វិធីនេះ ពេល
ជិតចូលខែបួស ក្នុងគោលបំណងរួចផុតពីកាតព្វកិច្ច បួស ឬ

ដោយសារខ្លួនប្រតិបត្តិសឡាត
ករណីកិច្ចផ្សេងៗទៀត។

ឬដើម្បីគេចពីការបំពេញ

លក្ខខណ្ឌទី២: ត្រូវមានការអនុញ្ញាតពីប្តីជាមុនសិនដោយមូលហេតុ
ថា ពេលស្រ្តីមានរដូវ ប្តីមិនអាចធ្វើការរួមភេទជាមួយនាងបានទេ។

អ៊ីស្លាមមិនអនុញ្ញាតឲ្យស្រ្តីធ្វើអ្វីមួយ ដែលប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិប្តី
លុះត្រាតែមានការឯកភាពពីប្តី
ទើបអាចធ្វើទៅបានទោះបីជាប្រពន្ធស្ថិត
ក្នុងរយៈពេលរង់ចាំអ៊ីដ្ឋូខ្លះក៏ដោយចុះ។

*****

វិធីព្យាករណ៍តមានពីរបែប

១-ការប្រើវិធីពន្យារកំណើតមិនឲ្យមានកូនរហូត

ការប្រើប្រាស់វិធីពន្យារកំណើតបែបនេះ ត្រូវច្បាប់ហាមឃាត់ជា
ដាច់ខាតព្រោះវាអាចនាំឲ្យចំនួនមនុស្សថយចុះដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់
អ៊ីស្លាមដែលចង់ឲ្យមានប្រជាជាតិរបស់ខ្លួនកាន់តែច្រើន។ ផ្ទុយទៅ
វិញ ប្រសិនបើមានកូនតិចពេក ចែងនូវកូននោះស្លាប់ វានឹងប្រឈម
មុខចំពោះការបាត់បង់ពូជពង្ស។

២-ការប្រើវិធីពន្យារកំណើតបណ្តោះអាសន្ន

ឧទាហរណ៍ថាស្រ្តីម្នាក់មានកូនញឹកពេក ដែលធ្វើឲ្យមានការ
លំបាកក្នុងការថែទាំហើយនាងមានបំណងចង់ពន្យារកំណើត ដើម្បី
ជៀសវាងពីការមានកូនច្រើន។

ក្នុងករណីនេះអ្នកស្នាមបានអនុញ្ញាតដោយមានលក្ខខណ្ឌចាំបាច់ពីរ
 គឺត្រូវមានការឯកភាពពីប្តី និងមិនប៉ះពាល់
 ដល់សុខភាពរបស់នាង។ អំណះអំណាងអំពីការអនុញ្ញាតនេះ គឺពួក
 សាវ័ករបស់ណាពីម្លូហាំម៉ាត់ តែងប្រើវិធីបញ្ចេញទឹកកាមមកក្រៅ
 ប្រដាប់ភេទរបស់ស្រ្តី ដើម្បីកុំឲ្យប្រពន្ធរបស់ពួកគេមានផ្ទៃពោះ។
 ពេលដែលពួកគេធ្វើដូច្នេះពុំមានច្បាប់ណាហាមឃាត់ពួកគេឡើយ

***

ការយកកូនចេញ

ការយកកូនចេញអាចប្រព្រឹត្តទៅតាមរយៈរូបភាពពីរយ៉ាង៖

១-ការយកកូនចេញដើម្បីបំផ្លាញចោល (ពន្លតកូនចោល)

ការយកកូនចេញដើម្បីបំផ្លាញចោល ប្រសិនបើធ្វើឡើងក្រោយ
 ពេលដែលអស់ឡោះបានដាក់ជីវិតចូលទៅក្នុងទារករួចនោះ គឺជា
 ទង្វើមួយត្រូវបានគេហាមឃាត់ដាច់ខាត ពីព្រោះនេះជាការសម្លាប់
 ជីវិតមួយដែលច្បាប់បានហាមប្រាមដាច់ខាត ដោយមានបញ្ជាក់ទាំង
 ក្នុងបន្ទូលរបស់អស់ឡោះ និងប្រសាសន៍របស់ណាពីម្លូហាំម៉ាត់
 ហើយវាក៏ជាទស្សនទូទៅរបស់សាសនាវិទូគ្រប់ៗរូបផងដែរ។

ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើពន្លតកូនមុនពេលដែលអស់ឡោះបានដាក់

ជីវិតចូលទៅក្នុងទារកនោះ គឺមានការខ្វែងគំនិតគ្នា ក្នុងចំណោមពួក សាសនវិទូអ៊ីស្លាមថាតើគួរមានការអនុញ្ញាត ឬយ៉ាងណា?

សាសនវិទូមួយចំនួនទៀតបានអះអាងថា គេអនុញ្ញាតឲ្យពន្ធតកូន មុនពេលគភ៌នោះក្លាយជាដុំឈាម (علقة) ពោលគឺមិនទាន់ហួសពី រយៈពេល៤០ ថ្ងៃ។ សាសនវិទូមួយចំនួនផ្សេងទៀតបានអះអាងថា គេអនុញ្ញាតឲ្យពន្ធត បើសិនជាគភ៌នោះមិនទាន់បង្កបរាងជា ទារក ពេញលក្ខណៈនៅឡើយ។ ជាការប្រសើរគឺមិនត្រូវពន្ធតកូនទេ លើកលែងតែមានករណីចាំបាច់ខ្លាំង

ដូចជាម្តាយមានជម្ងឺរ៉ាំរ៉ៃមិនអាចពរពោះបាន ឬមានលក្ខណៈ ប្រហាក់ប្រហែលនេះ។ ក្នុងករណីនេះ ច្បាប់អ៊ីស្លាមបាន អនុញ្ញាត ឲ្យពន្ធតប៉ុន្តែបើទារកនោះពេញរូបពេញរាង មានលក្ខណៈជា មនុស្សទៅហើយនោះ ច្បាប់ហាមពន្ធតកូននោះជាដាច់ខាត។

២-ការយកកូនចេញដើម្បីសង្គ្រោះ ៖

ការយកកូនចេញដើម្បីសង្គ្រោះ មានដូចជាការយកកូនចេញ មុនពេលជិតសម្រាលកូន។ ក្នុងករណីនេះ ច្បាប់បានអនុញ្ញាតឲ្យ យកកូនចេញ ដើម្បីសង្គ្រោះដោយមានលក្ខណៈពីរ គ្រោះថ្នាក់ដល់ ម្តាយ និងកូន ហើយនិងមិនឈានដល់ការវះកាត់។

ករណីត្រូវធ្វើការវះកាត់មានលក្ខណៈបួនយ៉ាង៖

១-ម្តាយ និងទារកនៅមានជីវិត មិនត្រូវធ្វើការវះកាត់ឡើយ លើក លែងតែមានការចាំបាច់បំផុត ដូចជាម្តាយមានការលំបាកខ្លាំងក្នុង ការសម្រាលកូន។ ករណីនេះ ច្បាប់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើការវះកាត់ ព្រោះ យើងដឹងហើយថាជីវិតមនុស្ស ជាបញ្ជីរបស់អស់ឡោះជាម្ចាស់មក

លើមនុស្សលោក។ ដូច្នេះ យើងមិនត្រូវធ្វើអ្វីមួយប៉ះពាល់ដល់ពួកគេ និងត្រូវគិតពីប្រយោជន៍ចម្បងមិនត្រូវធ្វេសប្រហែស លើកលែង តែគ្រោះថ្នាក់ដែលយើង នឹកស្មានមិនដល់ដោយថាហេតុប៉ុណ្ណោះ។

២- ម្តាយ និងទារកបានបាត់បង់ជីវិតទៅហើយ នោះច្បាប់មិន អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើការរក្សាកាត់យកទារកចេញទេ ព្រោះការធ្វើបែបនេះពុំ មានផលប្រយោជន៍អ្វីឡើយ។

៣-ប្រសិនបើទារកស្លាប់ក្នុងផ្ទៃម្តាយដែលនៅរស់ ច្បាប់អនុញ្ញាតឲ្យ ធ្វើការរក្សាកាត់យកទារកនោះចេញមកក្រៅ បើពុំដូច្នោះទេ វានឹងធ្វើឲ្យ មានគ្រោះថ្នាក់ដល់ម្តាយព្រោះទារកស្លាប់មិនអាចសម្រាលចេញ មកក្រៅបានឡើយ។

៤-ម្តាយស្លាប់ តែទារកនៅមានជីវិតរស់ក្នុងផ្ទៃម្តាយ។ ករណីនេះ ប្រសិនបើគេគ្មានសង្ឃឹមថា ទារកនោះនឹងរស់រានមានជីវិតទេនោះ ច្បាប់ហាមធ្វើការរក្សាកាត់ម្តាយដែលបានស្លាប់នោះ។ ប៉ុន្តែបើនៅមាន សង្ឃឹមថាទារកនោះអាចរស់រានមានជីវិត ដូចជាសម្រាលចេញបាន ពាក់កណ្តាលច្បាប់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើការរក្សាកាត់ម្តាយនោះ ដើម្បីយក ទារកនោះចេញមកក្រៅ។ ដោយឡែកប្រសិនបើម្តាយនោះមិនទាន់ សម្រាលសោះ ហើយបានស្លាប់បាត់ទៅ ច្បាប់មិនអនុញ្ញាតឲ្យ ធ្វើ ការរក្សាកាត់ម្តាយដែលស្លាប់នោះទេ ព្រោះវាជាការធ្វើទារុណកម្មលើ សពម្តាយនោះ តែបើគ្មានជម្រើសដើម្បីយកទារកចេញក្រៅទេ គឺ ច្បាប់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើការរក្សាកាត់។ នេះជាជម្រើសរបស់សាសនាវិទូ អ៊ីបនូ ហ៊ីព្វរ៉េ ដែលបានសរសេរបញ្ជាក់ច្បាស់ពីរឿងនេះ

នៅក្នុងសៀវភៅអាល់អ៊ីនស្តង់

(الإنصاف)

និងជាជម្រើសមួយដ៏ប្រសើរផងដែរ។

កំណត់សម្គាល់:

ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ការវះកាត់ពុំបណ្តាលឲ្យមានការលំបាកដល់
ម្តាយឡើយ ព្រោះក្រោយការវះកាត់គេអាចដេរភ្និត

វិញបានតាមរូបវន្តសាស្ត្រទំនើប។

ដោយហេតុថាភាពថ្លៃថ្នូររបស់អ្នករស់ធំជាងអ្នកស្លាប់

ការសង្គ្រោះជីវិតមនុស្សពីមហន្តរាយ

គឺជាការចាំបាច់

និងបន្ទាន់ផងដែរ។

សេចក្តីសង្កេត:

គ្រប់វិធី និងរូបភាពទាំងអស់ដែលអនុញ្ញាតឲ្យយកកូនចេញដូច
បានរៀបរាប់រួចមកហើយនេះ ចាំបាច់ត្រូវមានការឯកភាពពីប្តីជាមុន
សិន។ ពាក់ព័ន្ធនឹងខ្លឹមសារទាំងនេះ យើងខ្ញុំគ្រាន់តែបញ្ជាក់ពីចំណុច
គោលៗតែប៉ុណ្ណោះ ដោយពុំបានលំអិតសេចក្តីនិងស៊ីជម្រៅនោះទេ
ព្រោះរឿងដែលទាក់ទងនឹងស្ត្រីភេទនោះ

មានវិសាលភាពធំធេងណាស់

មិនអាចរៀបរាប់ឲ្យអស់សេចក្តីបានឡើយ ។ ចំពោះអ្នក

ដែលបកស្រាយពីច្បាប់ណាមួយគេត្រូវដឹងថាខ្លួនកំពុងស្ថិតក្នុងក្រប

ខណ្ឌនៃសាសនាអ៊ីស្លាម ពោលគឺខ្លួនកំពុងរកដំណោះស្រាយរឿង

ជាក់ស្តែងសម្រាប់សង្គមមនុស្សក្នុងបុព្វហេតុរបស់អស់ឡោះ ហើយ

ក៏ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវចំពោះអ្វីដែលមាននៅក្នុងអាល់គូរអាន និង

ស៊ីណ្ឌៈរបស់ណាពីម្លប់ម៉ាត់ផងដែរ។ ព្រោះអាល់គូរអាន និង

ស៊ីណ្ឌូណាពីមូហាំម៉ាត់ជាមូលដ្ឋានគ្រឹះ និងជាឱវាទដែលតម្រូវឲ្យ សាសនិកអ៊ីស្លាមសិក្សាស្វែងយល់ ឲ្យស៊ីជម្រៅនិងអនុវត្តតាមច្បាប់ គ្រឹះទាំងពីរនេះ។ ដោយឡែក គ្រប់ទង្វើទាំងឡាយដែលផ្ទុយនឹង អាល់គូរអាន និងស៊ីណ្ឌូណាពីមូហាំម៉ាត់ គឺត្រូវចាត់ទុកជា មោឃៈ ហើយយើងពុំត្រូវអនុវត្តតាមទង្វើអកុសលទាំងនោះឡើយ លើសពីនេះទៅទៀត អ្នកដែលបកស្រាយច្បាប់ចាំបាច់ត្រូវមានភាព ស្មោះត្រង់ ប្រកាន់នូវជំហរសច្ចភាពចំពោះអល់ឡោះ ត្រូវសុំជំនួយ ពីទ្រង់ចំពោះរឿងហេតុទាំងឡាយដែលខ្លួនបាន និងកំពុងជួបប្រទះ ហើយសុំឲ្យទ្រង់ប្រទាននូវ ចំណេះដឹងដ៏សុក្រឹត ចម្លើយត្រឹមត្រូវ តាមការប្រៀនប្រដៅរបស់ទ្រង់។

កត្តាចាំបាច់មួយទៀត គឺឯកសារយោង និងអណៈអំណាចដ៏សុក្រឹត ត្រូវអនុលោមតាមអាល់គូរអាន និងស៊ីណ្ឌូណាពីមូហាំម៉ាត់។ ត្រូវស្វែងយល់ និងរិះរកគ្រប់មធ្យោបាយក្នុងការស្រាវជ្រាវ ដោយ ផ្អែកលើពាក្យពេចន៍ មតិ យោបល់ ទស្សនៈរបស់ក្រុមសាសនវិទូ អ៊ីស្លាម ដើម្បីឲ្យយល់កាន់តែច្បាស់ និងទូលំទូលាយ ទាំងអត្ថន័យ ដែលមាននៅក្នុងអាល់គូរអាននិងស៊ីណ្ឌូណាពីមូហាំម៉ាត់។ ជួនកាលមតិ និងទស្សនៈរបស់ក្រុមសាសនវិទូអ៊ីស្លាមខ្លះ ពុំបានឆ្លុះ បញ្ចាំងទូលំទូលាយ ឬផ្ដោតលើបញ្ហាទាំងនោះឡើយ តែបើពួកគេ ត្រលប់ទៅមើលខ្លឹមសារក្នុងអាល់គូរអាន និងស៊ីណ្ឌូណាពី មូហាំម៉ាត់វិញពួកគេច្បាស់ជាឃើញការបកស្រាយយ៉ាងក្បោះក្បាយ អំពីបញ្ហាទាំងនេះ។ ទាំងនេះគឺអាស្រ័យទៅលើភាពស្មោះត្រង់ សច្ចភាព សមត្ថភាពយល់ដឹងរបស់អ្នកបកស្រាយច្បាប់សាសនា

អ៊ីស្លាមប៉ុណ្ណោះ។

អ្នកបកស្រាយច្បាប់ត្រូវទទួលស្គាល់ដែនសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន ក្នុង
ការបកស្រាយច្បាប់ចំពោះករណីណាមួយដែលខ្លួនមិនយល់ច្បាស់
និងស្រពេចស្រពិលនោះមិនត្រូវបកស្រាយទាំងប្រថុយប្រថាននោះ
ឡើយ។

មានអ្នកបកស្រាយច្បាប់ជាច្រើនដែលមានការធ្វេសប្រហែសបក
ស្រាយទាំងប្រញាប់ប្រញាល់មិនមានគោលការណ៍ជាក់លាក់។
ដូច្នេះពេលពួកគាត់ត្រលប់ទៅមើលខាងក្រោយវិញ
ទើបឃើញថាការបកស្រាយរបស់ពួកគាត់មានកំហុសឆ្គងច្រើន
និងមានការស្តាយក្រោយ។ នៅពេលណាអ្នកអាន អ្នកសិក្សា
អ្នកស្តាប់មើលទៅឃើញថាអ្នកបកស្រាយនោះនិយាយ
និងលើកឡើងដោយមានអំណះអំណាងច្បាស់លាស់ មានហេតុផល
និងមានការប្រឹងប្រែងស្វះស្វែងក្នុងការបក
ស្រាយលើបញ្ហាអ្វីមួយនោះគេនឹងមានទំនុកចិត្ត និងមានការជឿ
ជាក់ចំពោះការបកស្រាយរបស់ពួកគាត់។
តែបើអ្នកបកស្រាយនោះមានភាពប្រញាប់ប្រញាល់ ខ្វះខ្វាយ មិន
មានអំណះអំណាងច្បាស់លាស់ និងគ្មានហេតុផលទេនោះ មនុស្ស
ទូទៅពិតជាមិនជឿជាក់ចំពោះការបកស្រាយរបស់ពួកគាត់ឡើយ។
ដូច្នេះភាពប្រញាប់ប្រញាល់ និងការមានកំហុសឆ្គងច្រើន ជាគុណ
វិបត្តិដែលជារនាំងរារាំងខ្លួនឯង និងអ្នកដទៃពីធាតុពិតនៃខ្លឹមសារ
ដែលមាននៅក្នុងអាល់គូរអាន និងស៊ីណ្ឌ្លៈរបស់ណាពីមូហាំម៉ាត់។

យើងខ្ញុំសូមបួងសួង សុំអំពីអល់ឡោះជាម្ចាស់ សូមទ្រង់មេត្តា
ប្រោសប្រទានដល់យើងខ្ញុំ និងមិត្តអ្នកអានទាំងឡាយ ទទួលបាន
នូវពរជ័យការចង្អុលបង្ហាញទៅរកមាគ៌ាដ៏ត្រឹមត្រូវនិងសុច្ឆន្ទៈវិតភាព
ទាំងក្នុងលោក និងបរលោក។

نسأل الله تعالى أن يهدينا وإخواننا المسلمين صراطه
المستقيم، وأن يوفقنا لما يحبه ويرضاه من القول والعمل
وصلّى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين
وآخر دعوانا الحمد لله رب العالمين.

មាតិកាអត្ថបទ

ជំពូកទី១

ទំព័រ

1- អារម្ភកថា..... 01

2- ឈាមរដូវ(ហេដ) និងហេតុផលវា	05
-----------------------------------	----

ជំពូកទី២

3-ការមានឈាមរដូវនិងរយៈពេលរបស់វា.....	06
-------------------------------------	----

4- ស្ត្រីមានគភ៌និងឈាមរដូវ.....	12
--------------------------------	----

ជំពូកទី៣

5-ហេតុការណ៍ចៃដន្យដែលកើតមានចំពោះស្ត្រីមានរដូវ.....	14
---	----

ជំពូកទី៤

6-ករណីឈាមរដូវនិងបញ្ញត្តិច្បាប់.....	17
-------------------------------------	----

7- ស្ត្រីមានរដូវនិងការសូត្រអាល់តូអាន.....	21
---	----

8- ច្បាប់អនុញ្ញាតអោយលែងលះប្រពន្ធពេលមានរដូវ.....	33
---	----

ជំពូកទី៥

9- ឈាមជំងឺ(អ៊ីស្ទីហាហ្គស់)និងបញ្ញត្តិច្បាប់.....	41
--	----

ជំពូកទី៦

13- ឈាមឆ្លងទន្លេ(នីហ្វ្រីស).....	51
----------------------------------	----

14- បញ្ញត្តិច្បាប់នៃឈាមឆ្លងទន្លេ.....	53
---------------------------------------	----

ជំពូកទី៧

15- បញ្ញត្តិច្បាប់ទាក់ទងនឹងការប្រើវិធីទប់ស្កាត់ ឬការធ្វើ ឲ្យឆាប់ មានរដូវ ការពន្យារកំណើត និងរូបភាពនៃការយកកូនចេញ.....	
--	--

ឱអល់ ឡោះជាម្ចាស់ !
សូមទ្រង់កែតម្រូវស្ត្រីទាំងឡាយ
អោយក្លាយជាកែវភ័ក្ត្រ
ជាទីស្រឡាញ់របស់ស្វាមី
និងបុត្រាបុត្រីរបស់ពួកគេ
និងផ្តល់ភាពត្រឹមត្រូវដល់អ្នក
ជុំវិញខ្លួនគេ ។

ឱព្រះជាម្ចាស់ ! សូមអោយ
ពួកគេទទួលបាននូវភាព
ស្មោះត្រង់ និង ភាពខ្មាស់អៀន
និងបញ្ចៀសអំពីការបង្ករបញ្ហា
ច្របូកច្របល់ដោយពួកគេ ។